ՏԱՐԻ 45ՐԴ ԹԻՒ 244 Կ. ՊՈԼԻՍ, 1/14 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1902 6 ՁԻԼԿԱՏԷ I ՇՈՒՊԱՔ 1317 ՈՒՐԲԱԹ

10 ՓԱՐԱ

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖԿԻԱՐ

10 ՓԱՐԱ

ԱԶԳԱՅԻՆ-ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

MANZOUMÉ-I-EFKIAR
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER ET LITTÉRAIRE
Directeur-Propriétaire
OHANNÈS F. KAÏSÉRIAN
38, *Grand' rue de la S. Porte*, 38
Constantinople

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԿԱՅՍԷՐԵԱՆ
Առ. nr կ'ուղղուին ամէն տեսակ գրութիւններ։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պապը Ալի ճաssէսի, 38

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղր.	50
Գաւառներու համար	108 ղր.	60

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 դրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

منظومهٔ افکار
صاحبی امتیاز و مدیر مسئولی
اوهانس فرید قیصریان
مطبعه‌سی باب عالی جوارنده ۳۸ نومره‌لی دائره‌ده مندرجه

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ՆԱՐԵԿ

ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ «ՔԱՍԻՄ»

ԳՐՔԻ ՁԵՒՈՎ ՉՐԻ ՊԻՏԻ ՏՐՈՒԻ

"ՄՆՄԶՈՒՄԷ"Ի ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ"Ն ԶԵՌՔԷ ԳՆՈՂՆԵՐՈՒՆ

1902 ՓԵՏՐՎԱՐ 25ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

(Կարդալ երեսուն երեսէ ծանուցումը)

ՕՐԱԳԻՐ

Կրօնական Ժողովը իր փառքի լերման մէջ է։ Իր իրաւասութեան ընդարձակուած սահմանին մէջ կը կարծէ ձայն մը ունենալ ընդհանրական Հայրապետին վճիռներուն վրայ ալ։ Ժողովը հարկ դատեր է առ այժմ մէկ կողմ թողուլ Ցովհաննէս էֆ. Պարոնիկեանի ամուսնալուծումը արտօնող կաթողիկոսական կոնդակը։

Կ'ըսեն թէ Ս. Հայրապետը սխալ տեղեկութեանց վրայ հիմնուած արձակած է իր վճիռը։ Եթէ ստոյգ է այդ ենթադրութիւնը՝ թէ Հայրապետը սխալ տեղեկութիւններէ ներշնչուած կ'արձակէ իր վճիռները և... գնահատումները, անշուշտ լաւագոյն գաղափար մը չի ներշնչեր իր շնորհած օրէնութեան կոնդակներուն և լանջախներուն իրական արժէքին վրայ։ Ինչ սուր հեգնութեան պիտի մատնուէինք, եթէ Հայրապետը անսխալ դատաւորու միամտութիւն ունենայինք։

Ամուսնալուծման խնդիրը նուազ կը հետաքրքրէ զիս. գիտեմ թէ այդ կրօնական խնդիր մը ըլլալէ աւելի ընկերաքանական ալ բարդ խնդիր մ'է, ու մեր կուսակրօն կղերն ո՞րքան ձեռնհաս է այդ մասին Բան իս, ոչ տիկին Պարոնիկեան միակն է իր տեսակին մէջ՝ դժգոհ իր ամուսնէն և ոչ ալ Տիար Պարոնիկեան մէկ հատիկ դժբաղդ մը՝ իր կնոջ պատճառաւ։ այդ պզտիկ ընտ. վիշտերը դարերու հետ կ'ապրին։ Ինչ որ թէական է ինձ համար, միայն սա է թէ ամուսնալուծման նոր արտօնութիւնը չեմ գիտեր թէ ի՞նչ պիտի լուծէ, քանի որ իրականին մէջ արդէն Տիկին և Տիար Պարոնիկեան ամէն ինչ լուծած են իրենց մէջ։ Նոր կենակցութեան մը համար եղած թոյլտուութիւնն ալ կը կարծեմ որ քիչ մը ուշ հասած պիտի ըլլայ։

Տարակոյսէ վեր է թէ՝ հասարակութիւնը լաւուած հետաքրքրութեամբ կը հետեւի այս խնդրոյն, խնդիր մը՝ որուն մէջ անշուշտ մեր մամիկներն ալ կը սիրեն կարծիք մ'ունենալ։ Երբ չորրորդ ամուսնութեան խնդիրը այնքան ծեծուեցաւ և երկարեցաւ մեր մէջ, կ'երեւակայեմ թէ ինչ ախորժով կը լսուին նաեւ այս վիպային ամուսնութեան պատգամները։

Եւ այս մեր բարեկրթուն մէկ յատկանշական կողմն է. ոչ մէկ խնդիր այնքան կը հետաքրքրէ զմեզ որքան ամուսնական կամ սեռային գայթակղութիւնները. չէ՞ մի որ մեր բարոյականի միակ ըմբռնումն են անոնք և մեր անբարոյականութիւնն ալ միակ անոնց մէջ կ'անձկանայ։ Պագչոտնայուածք մը, մեղկ համբոյր մը չատ աւելի ադմուկ կը յարուցանէ մեր մէջ, քան չատ մը զեղծ արարքներ։ Կեղծ մանկները, որբերու դրամ խորոշները, անգոյն շողոքորթները միշտ շնորհ կը գտնեն և անքարոյական չեն նկատուիր, բաւ է, որ կնոջ հետ գործ չունենն։ Ալ կըրնայ բացատրուիլ թէ ինչու Պարոնիկեան էֆ.ի ամուսնական գործը օրուան մեծ խնդիրը կը դառնայ։

Փափաքելի էր միայն որ Պատ. Կրօնական Ժողովը քիչ մը աւելի պատկառոտ վերաբերում մ'ունենար ընդհանուր Հայրապետին հեղինակութեան հանդէպ. ամուսնալուծման միակ իրաւունքը Հայրապետինն է և Կրօն. Ժողովը ձայն չունի այդ խնդրոյն մէջ։ Կնոջ մը իրաւունքը պաշտպանելէ շատ աւելի կ'արժէ եկեղեցական դասակարգութեան խնդիրը. կոնդակին գործադրութեան յապաղումը առաջին ինկած քարն է եկեղ. մեծ փլուզումի մը որ կրնայ հետզհետէ աւելի վտանգաւոր համեմատութիւն մը ստանալ։

* * *

Ուսումն. Խորհուրդը իր սիրական գաղափարին՝ ուսուցչաց Օգնութեան Մնտուկին յաջողութենէն վերջ, կարեւոր, շատ կենսական գործ մ'ալ կրցաւ ի գլուխ հանել։ Ներազգային կարգադրութեանց չնորհիւ, հայ ուսուցիչը պիտի կրնայ ամէնէն դիւրագոյն միջոցներով ապահովագրել իր անձը։ Ամսական 10-20 ղրուշի վճարմամբ. 50-100 ոսկւոյ և համեմատական գումարներու տէր դառնալու ապահովութիւնը ունի։ Այլեւս պէտք չպիտի ունենայ Սարբեանի կամ Սարգիսեանի նման իր որբերը հասարակաց գթութեան կամակել։ Բնաւ տարի եւեթ ալ, իր ճիգերուն մատակարարելու չրջանին մէջ, երբ գործելու անկարող ըլլայ, ալ ուրեւ չպիտի ստիպուի հասարակաց նպաստին դիմելու անձամբ ունենալ։ Ազգ. ուսուցիչ Մկրտիչ էֆ. Կիւմիւշեանի երբեմնի վեհանձն մտքումը՝ իր սաներու նիւթական օգնութեան, ինքնին պերճախօս է թէ որքան ծանր է մտքի և զգացման մարդուն ապրիլ կամ աւելի ճիշդ քիչ մը եւս երկարել տառապագին և բեղուն կեանք մը՝ գթոտ սրտերու բարեհաճութեան միայն ենթարկուած։ Գոհունակութեան բաժին մը ուրեմն Ուսումնական Խորհրդոյ՝ որ կրցաւ ինքնին դաստիարակին՝ կամքը չլլալով ապագայի սպառնացող այդ տխուր խրատուկը։

Պարտաւորիչ ապահովագրութեան դրութիւնը ոչ միայն անհրաժեշտ պէտք մըն է դաստիարակին, այլ և փրկարար... ուսանողաց առողջութեան։ Լաւագոյն միջոցը պիտի ընծայուի գիտնալու թէ մեր ուսուցիչներէն քանիները իրաւունք ունին այնքան մօտիկ, շունչ շունչի ապրելու թարմ ու փափուկ սերունդի մը հետ։ Առողջ կազմի մը ապահովագիրը դաստիարակին համար՝ իր ուսուցչի վկայագրին համարժէք և, թերեւս աւելի կարեւոր ալ է։ Ուսումնական Խորհրդոյ Աղնուաշուք Ատենապետը օգնեցաւ։ Թարգմանեան որդի պաշտօնի առջի օրէն իսկ այնքան հոգածութիւն ցոյց տուաւ ուսանողաց առողջութեանն համար, առողջ միտքը առողջ մարմնի մէջ միայն տեսնելու փափաքով, անշուշտ իր բժիշկի սուր հայեացքներէն չէր վրիպեցուցած այս պարագան ալ, երբ այնքան փարեցաւ պատնէշ ապահովագրութեան գործին։ Ուսումնական Խորհուրդը դեռ կը շարունակէ իր գործը, իր ըմբռնած ձեւով, արհամարհելով անշուշտ լրագրական խծբծանքները՝ որ կ'ուղղուին միակ իրենց՝ այդ անբաղդ խորհուրդին։

* * *

Վստահաբար եթէ ոչ ձախող դէմ նուազ փափուկ գործ մը ըրաւ Ազգ. Պատրիարքարանը, հրատարակելով Նըշանախօսութեան ցանկին հետ դասակարգութեան աստիճաններն ալ(*)։ Ազգ. Մամուլը միշտ պատրաստ, միշտ դէմ, օրն օրին արձագանգ եղաւ թէ «ձրի և ստորին» բառերը ի՞նչ անախորժ ազդեցութիւն մը թողուցին հասարակութեան վրայ։ Զեմ գիտեր թէ Պսակին՝ եկեղեցւոյ խորհուրդի մը, գործադրութեան մէջ ի՞նչ արժէք կրնայ ունենալ դրամը և մ'իրան իրաւունք կրնայ տալ համեստ դասակարգի մը հրապարակային նշանակման։ Անշուշտ այս նոր կարգադրութենէն հարուստները դժգոհելու պատճառ մը չունին. աղքատին ճակատին նետուած այդ «ձրի և ստորին» բառերը իրը շուք պիտի ծառային նորահարս փայլուն մակդիրներու՝ աւելի աչքառու, աւելի ցոլացնող ընծայելու հարուստները դիրքը։ Տարբեր խնդիր է թէ հարուստները պէտք ունի՞ն նոր փառքի, նոր շուքի։ Աւելի քան երբէք հիմա պէտք է յաղեցած ըլլան ալ։ Ազգ. Պատրիարքարանը հարկ դատած է մասնաւոր Տուփար մը ունենալ, ուր արձանագրուած ըլլան թաղերու բարեկեցիկները՝ որոնցմէ շատերը Մնուշին է և Զատկին շնորհաւորական թղթեր կ'ընդունին, անշուշտ ի խրախոյս բարենպատակ նուիրատուութեանց։

Ելեւմտից Տեսչութիւնը եթէ համաբատուութեան ոգիէն ներշնչուած հարկ դատած է իրը հասոյթ ներկայել նշանախօսութեան ատիճանները, մուլած է ծախսուց բաժին ալ հրատարակել։ Վստահութեան այս դարուն մէջ չենք հետաքրքրուիր թէ ի՞նչ ստիպող պէտքերու յարկացուցեցան հովուական այցելութեան, կրթական տեսչութեան և երբեմնի ապագրական ծախսուց գումարները. և սակայն չենք ալ սիրեր իրր համաբատուութեան միակ մասնաղքատները իրենց անունով ձրի կամ ստորին տեսնել։

Եթէ գիտնայի թէ դիւրազգածութիւններ չպիտի վիրաւորիմ, առանց վերապահումի կ'ըսէի թէ այդ ձրի բառն ալ անիմաստ կը դանեմ։ Եւ իրականին մէջ ոչինչ կայ ձրի։ Յետին աղքատն ալ որ իր տանջոցը կու տայ եկեղեցւոյ մէջ իր վառած մոմին, նագարակիսն՝ իր զաւկին դպրոցական ծախսուց, իր համեստ բաժինը՝ աղգային տրոց և կամ դիրը՝ այն պաշտօնական թուղթերուն, զորս ո և է առթիւ հարկ կը տեսնէ Ազգ. Պատրիարքարանէն առնել, իր բաժինը լիուլի կատարած է. և ի՞նչ է արդէն իր ստացած ուղղակի փոխարինութիւնը, եթէ ոչ միայն բարոյական գոհունակութիւն մը։ Եւ այդ ձրիներուն՝ ստորին ստաթիճաններուն կուտակած դրամովն է որ կ'ապրի իրաւամբ Հայ կղերը, Հայ ուսուցչութիւնը և... Պատրիարքարանը իր սարօքը։

Հ. Օ. ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

(*) Գոհ ենք սակայն ծանուցանելու որ, Պատրիարքարանը, ազդուելով լրագրական միահամուռ քննադատութիւններէն, որոշած է սրբագրել այդ սխալը՝ Նշանախօսութեանց ատիճանացոյցերը զանց ընելով, սխալ մը՝ որ ստորադաս պաշտօնեաներէ տեղի արրուած է եղեր, առանց գիտութեան Ս. Պատրիարքին և Վարչական դիւանին։
Ծ. Խ.

ԳԱՒԱՌՆԵՐԷՆ

ԵՓՐԵՄ ԽՈՒՐԻԻ ՈՒԽՏԱՎԱՅՐԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

ՈՒՐՖԱ, 20 յունվ. 1902

Տեղւոյս մեր Ազգ. սեփականութիւններէն Եփրեմ Խուրիի ուխտավայրին շուրջ Ասորւոց կողմէ յարուցուած խնդիրը՝ որու մասին անցածները գրեցինք «Մանզումէ»ի մէջ, ըստ բաւականին ծանօթ է արդէն։ Այդ մասին Ասորւոց հակառութեանց ուշադրաւ ինչ ինչ կարուոր կէտերը կ'արժէ այս անգամ մասնաւորապէս ընել։ Ամիսներ առաջ՝ Հայոց կողմէ հաղորդուած ապացուցական տեղեկութեանց վրայ՝ Մէջդիպ Միւտիւրին կողմէ Ասորւոց ուղղեալ զեկոյց մը անոնց յարուցած խնդրին անտեղի ըլլալը կ'իմացնէր։ Այս ազդարարութենէն քիչ օրեր ետքը. Ասորւոց կողմէ նոյն խնդրին վերարծարծումը՝ իրաւ զարմանալի կրնար թուիլ. բայց այս է իրողութիւնը՝ կամ ըսենք՝ անոր բացատրութիւնը։ Ինչպէս Ազգ. պաշտօնական աղբիւրներէ կ'իմացուի՝ Ասորիք՝ (եթէ ներելի է՝ Ասորւոց Պատրիարքը ըսել) կեդրոնին մէջ կայս. կառավարութեան նոր դիմում մը ընելով յայտարարած էին թէ «Հայոց ձեռք գտնուող պաշտօնական թղթերը՝ Ս. Սարգիս վանքի սեփականութեան կը վերաբերին, մինչդեռ իրենց պահանջքը Եփրեմ Խուրիի չիրիմը պարունակող քարայրին վրայ է, որ անշամ է նոյն վանքէն»։

Կայս. կառավարութիւնը՝ տարբեր եղանակաւ ներկայացուած այս նոր դիմումին վրայ, ինչպէս բնական է, ստիպուած էր նոր քննութիւն մը հրամայել, ինչ որ կատարուեցաւ տեղւոյս կառավարութեան միջոցաւ։ Քաղաքիս Վարչական Ժողովին կողմէ այդ մասին չինուած Տեղեկագրին նախապէս ըրած արձանագրութեանց՝ ու տեղեկագրին եզրակացութեան միջեւ տեսնուած տարբերութեան նկատմամբ մուկ մը կը հանեն, որ ծայր վերջ չունենար մեքենաշարժ հրկանիւներու ճչող սուլումներէն, վիճակահանութեան թղթեր քաշողներու զանգակներու զօղանջիւնէն և սուլիչներու ծանր ու երկարող հանդիւնէն որ կը ծանուցանէ «քարուղէլ» ըսուած կառքերու մեկնումը, որոնք իրենց արագ վազքին մէջ կը տանին բազմագոյն սէրբանթէններով իրենց շուրջը խմբուած հասարակութեան հետ կառուցող խլ երիտասարդութիւնը։

Եւ թեթեւ թուղթերը կը թռչին, իրարու կը փաթտուին, երկայն ժապաւէններու ձեւով կը քաշուին, իրենց կենդանի գոյները պոռթկացնելով երկաթական կանթեղներու վառ լոյսերուն տակ։

Ամբողջ այս ամբոխը կը խնդայ, իրար կը կանչէ։

Բարիզի բնակիչը, ազմուկը, տօնը կը սիրէ. անոնց մէջ կը մոռնայ իր դժուար ու տաժանելի կեանքին հոգերը։

(Շարունակելի)

ԱՌԱՔԵԼԻՈՅ ԱԶԳ. ԱՌԱՒՕՏԱՅԻՆ ԳԱՆՁԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

Ինչպէս գիտենանք՝ Ազգ. Առաւնորդարանէն կարեւոր բացատրութիւնները անմիջապէս փութացուցուած էին ի Պատրիարքարան։ Բայց խնդրին բուն հետաքրքրական կողմն ձգն է որ Ասորւոց Պատրիարքին տեղւոյս Փոխանորդը՝ հոս՝ Վարչական Ժողովին առջեւ գրաւորապէս յայտարարած է թէ Ասորիք իրրեւ սեփականակից՝ իրենց իրաւունքի բաժինը ունին բուն իսկ Ս. Սարգսի վանքին մէջ. յայտարարութիւն մը՝ որ պարզապէս կը հակասէ Ասորւոց կրօնական պետին կողմէ կեդրոնին մէջ եղած յայտարարութեանց։ Սակայն պէտք է ըսել՝ թէ Փոխանորդը առակ տարբեր յայտարարութիւն մը չէր կրնար ընել. զի գոնէ ինքը գիտէ հոս՝ որ Եփրեմ Խուրիի քարայրը երբէք անջատ վայր մը չէ, այլ Ս. Սարգսի Մենաստանին մէջը՝ նոյն իսկ Տաճարին տակը կը գտնուի։

Այդ քարայրը՝ հին մատենագրական յիշատակութեան մը համեմատ՝ կը կոչուէր Ս. Բ Եկեղեցոյց, ուր կ'ամփոփուէին Եկեղեցական հոյց մարմինները։

Վեհ. Սուլթանին երջանկայիշատակ հօր՝ Սուլթան Մէհմիտ կայսր կողմէ 1275 թուականին շնորհուած հրովարակին համաձայն կատարուած վանական Տաճարին նորաշինութեան առնն՝ շատ տարիներ առաջ այդ քարայրին մուտքն իսկ խափանուած է արդէն՝ ըստ պահանջման եկեղեցիի նոր շէնքին։ Գալով այն յայտարարութեան՝ թէ մեր ձեռք գտնուած պաշտօնական թղթերը միայն Ս. Սարգսի վանքին կը վերաբերին եղեր՝ բոլորովին սխալ է։ Մեր ձեռք գտնուած բոլոր թղթերն ալ բացորոշապէս կը շեշտեն Ս. Սարգսի վանքին՝ ու անոր մէջ գըտնուող Ս. Եփրեմի քարայրին Հայոց սեփական ըլլալը։

Մեզ՝ Հայոց նպատաւոր այս բացորոշ պարագաները ի նկատի ունենալով՝ չենք կրնար տարակուսիլ՝ որ Եփրեմ Խուրիի ուխտավայրին անունով Ասորւոց կողմէ յարուցուած խնդիրը՝ պարզապէս տարապարա զբաղում մը է երկու կողմին համար։

Գ. Կ. Ո.

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՇԱՐԺ ԼՈՒՐԵՐ

Զայնաւոր էիրերու հնչումը էորձէէ դիջուս։—Կնոջ մը տարօրինակ ցոդկըտուէը

Նէկոլայէ Լէվէյին Դէլ։

Գիտութեանց օր ըստ օրէ յառաջդիմութիւնը չատ բան յուսալ կուտայ մարդուս՝ ապագային մէջ արհեստներու ամէն տեսակ ճիւղերուն կատարելագործութեանը մասին։ Աչխարհս առաջին գիտուններէն սկսեալ մինչեւ հիմա —և ասկէ վերջն ալ մինչեւ յաւիտեան— մարդուս ամենամեծ մտածումը իր հետաքրքրաշարժ գոյութիւնը եղած է։ Կա՞յ միթէ աչխարհիս վրայ մարդուս նման «գերազանց մեքենայ» մը։ Անոր պէս «չարժուն գործիք» մը չինելու մասին հանճարեղ արհեստաւորներ դժուարութիւն չեն կրած. իրաւ է որ կեղծ ոտքեր, ձեռքեր, թեւեր, (մեքենաշարժ) կատարեալ յաջողութեամբ կը չինուին այս օր։ Հապա չէ՞ք ըսեր այն վարպետութեամբ չինուած «պէպէք»ները որոնք կը քալեն, կը նըստին, քնանալ կը ձեւացնեն և նոյն իսկ «հայրիկ» կամ «մայրիկ» կ'արտասանեն։ Ահա տղայոց ուրախութիւն պատճառող հանճարեղ խաղալիքներ։ Սակայն՝ երբ խնդիրը մարդուս ուղեղը մեքենականութեամբ կեղծելու կուգայ... հոն գիտունները տեղերնին «տիպիկ» կ'ընեն։

Մարդուս ձայնը և խօսուածքը՝ վարեւին Թռօնի հրապարակ կը կոչուէր, և շուրջը գտնուող բոլոր մեծ պողոտաները հսկայ մրջիւնոցի մը կերպարանքը կ'առնեն։

Կարծես ամբողջ Բարիզը հոս կը թափի, փայտէ մեքենաշարժ արշաւող ձիերու, հսկայ ճագարներու և վարդագոյն խոզերու շուրջը, քովը, վրան կը սեղմուին, կը զեռան Բարիզի ամէնէն այլազան թիրերը, գործաւորներ, խանութի պաշտօնեաներ, քաղքենիներ, երիտասարդ սնօպներ հետերնին քանի մը աղմկասէր կիսաչխարհիկ կիներով, որոնք այս տօնավաճառէն անմիջապէս ետքը սկսող Նէօյեիի տօնին տպասելու համբերութիւնը չեն ունեցած։

Բոլոր այս մարդիկը կը վիտան եւլեքտրական շլացուցիչ լուսավառութեան մը և շոգեշարժ հղօր նուագարաններէն պոռթկացող դժոխային աղմուկի մը մէջ։

Այդ եղանակին մէջ համբաւ հանած վալսերու և բօլքաներու խառնուրդը, տարօրինակ երաժշտութիւնը, խլացնող, սարսափեցնող սոսկալի աղմուկը կը հանեն, որ ծայր վերջ չունենար մեքենաշարժ հրկանիւներու ճչող սուլումներէն, վիճակահանութեան թղթեր քաշողներու զանգակներու զօղանջիւնէն և սուլիչներու ծանր ու երկարող հանդիւնէն որ կը ծանուցանէ «քարուղէլ» ըսուած կառքերու մեկնումը, որոնք իրենց արագ վազքին մէջ կը տանին բազմագոյն սէրբանթէններով իրենց շուրջը խմբուած հասարակութեան հետ կառուցող խլ երիտասարդութիւնը։

Եւ թեթեւ թուղթերը կը թռչին, իրարու կը փաթտուին, երկայն ժապաւէններու ձեւով կը քաշուին, իրենց կենդանի գոյները պոռթկացնելով երկաթական կանթեղներու վառ լոյսերուն տակ։

Ամբողջ այս ամբոխը կը խնդայ, իրար կը կանչէ։

Բարիզի բնակիչը, ազմուկը, տօնը կը սիրէ. անոնց մէջ կը մոռնայ իր դժուար ու տաժանելի կեանքին հոգերը։

(Շարունակելի)

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ՆՈՐ ԹԵՐԹՕՆԸ (36)

ԿՈՐՈՆ

ԺԱՎԷԼ

ՓՈՂՈՑԻՆ ՈՃԻՐԸ

Ք.

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ

Արուեստագէտը տունն էր, և ինքզինքը չնորհալի կերպով մը անոնց տրամադրութեան տակ դրաւ... մտածեցէք... մէկ փորձի համար քսան ֆրա՞նք կ'առաջարկէին իրեն։

Մեծ դժուարութիւն մը չի քաշեց իր քիչէն գտնելու և նոյն իսկ իր տեսակներուն մէջէն բաւական լաւ եղած փորձ մը ալ գտաւ։

Իրենց մարմիններուն փակչող պընդավարտիքի մը տակ անոնց բոլոր կորձեւերը դուրս ցցուած, ժիւլիէդ և Ամանտա, և ուրիշ աղջիկ մը, խորհրդանշական խումբ մը կը ձեւացնէին, երեք Շնորհներուն պէս բան մը։

Ամանտա Անթուան, ճիշդ մէջտեղը, դէմքէն կը տեսնուէր, և լուսանկարը պէտք եղածէն աւելի բաւական էր ղինքը ճանչցնելու համար։

—Տակաւին աւարտած չէ ամբողջովին, ըսաւ լուսանկարիչը, որ բոլոր ուղղուած կատարելութիւնները չգործադրուած աշխատութիւն մը չյանձնելու շատ հոգ կ'ընէր։

—Օ՛հ, մնաս չունի... բաւական է որ կը նմանի, ըսաւ Լբրիչ։

—Ձիշդ ինքն է, յայտարարեց ժիւլիէդ։

Տէրվալ վճարեց. Ամանտայի նախկին բարեկամուհին իր օթէլը առաջնորդեցին և յանձնեցին անոր խոստացուած պարգեւը։

—Կրնաք առաջուց վճարել, զուարթօրէն ըսած էր Լբրիչ։ Հիմա Անթուանները ա՛լ ձեռքերնիս են։

Ցետոյ, մտածեց.

—Լուսանկարը՝ այո՛, բան մըն է, բայց ասկէ ալ կայ... ինչո՞ւ ժիւլիէդ մեր հետը չի գայ... պիտի կրնար միւսը մեր ձեռքը յանձնել։

—Ե՞ս, պոռաց աղջիկը... կը մտածէ՞ք ըսածնուդ, կ'ուզէք որ բռնի օձիքս ձո՞ռք տամ։

—Բնաւ, աղջիկս, մեր հետը բնաբանէ մը մի վախնաք... ղուշութիւններ ձեռք պիտի առնենք... վաղը պիտի երթամ վարպետը տեսնեմ, և կրնաք հանգիստ ըլլալ, Լբրիչի խօսքս վկայ... ձեր մաղին անգամ չպիտի դպին, որչափ ատեն որ մեր հետը ըլլաք։

Հետեւեալ օրը քննիչը Ապահովութեան տեսուչը գնաց գտաւ և անոր պատմեց բոլոր եղածները. երբ մեկնեցաւ, Պ. Բարտէք խօսք տուած էր թէ աչք պիտի գոցէին ժիւլիէդի Բարիզ ըլլալուն վրայ։

Ք.

ՔՆԱՇՐՋԻԿ ԱՂՋԻԿԸ

Շաբաթաւացերու տօնավաճառի օրերուն, Նասիոնի հրապարակը, որ երբեմն Թռօնի հրապարակ կը կոչուէր, և շուրջը գտնուող բոլոր մեծ պողոտաները հսկայ մրջիւնոցի մը կերպարանքը կ'առնեն։

Կարծես ամբողջ Բարիզը հոս կը թափի, փայտէ մեքենաշարժ արշաւող ձիերու, հսկայ ճագարներու և վարդագոյն խոզերու շուրջը, քովը, վրան կը սեղմուին, կը զեռան Բարիզի ամէնէն այլազան թիրերը, գործաւորներ, խանութի պաշտօնեաներ, քաղքենիներ, երիտասարդ սնօպներ հետերնին քանի մը աղմկասէր կիսաչխարհիկ կիներով, որոնք այս տօնավաճառէն անմիջապէս ետքը սկսող Նէօյեիի տօնին տպասելու համբերութիւնը չեն ունեցած։

Բոլոր այս մարդիկը կը վիտան եւլեքտրական շլացուցիչ լուսավառութեան մը և շոգեշարժ հղօր նուագարաններէն պոռթկացող դժոխային աղմուկի մը մէջ։

Այդ եղանակին մէջ համբաւ հանած վալսերու և բօլքաներու խառնուրդը, տարօրինակ երաժշտութիւնը, խլացնող, սարսափեցնող սոսկալի աղ-

պետ երաժիշտ-մեքենագործներու հեռաբերութիւնը դրված են միշտ։ Ինչ աղուոր բան կ'ըլլայ այն գործիքը՝ որ մարդուս նման կը խօսի և մանաւանդ կ'երգէ գեղեցիկ ձայնով։ Անշուշտ՝ պիտի ըսէք հիմա թէ «ֆոնոկրաֆ»ը կայ որ «պարապ-կոկորդ» մարդու մը կը նմանի և կամ «ՋԼՊԻԿ» կնոջ մը պէս լսածը կը կրկնէ քիթին մէջէն։ Սակայն ձայնագիրն ալ դեռ արուեստի մարդուն էներալը չի գոհացներ՝ որովհետեւ նախ մարդուս ձայնը կը կեղծէ զայն ցնցնելով, յետոյ ինքնիրեն կարող չէ բան մը ստեղծելու. պէտք է որիրեն հաղորդեա։ Վերջապէս ձայնի հաւատարիմ «խոր ամբար» մըն է միայն «ֆոնոկրաֆ»ը և ոչ ուրիշ բան։

Մարդուս խօսելու բնական գործիքը հետեւեալ երեք մասերէն կը բաղկանայ։ Նախ կուգան թոքերը՝ որոնք գերագոյն փուքր (քէօրիւք) են։ Ետոյ՝ շնչափողին վերի մասը որ կոկորդին ներքին մասն է և կը նմանի «զուռնա»յի մը. այսինքն՝ երբ օդը ճնշեալ վիճակով մէջէն անցնի, ձայն կը հանէ. —(ինչպէս որ «զուռնա»ն ձայն կը հանէ երբ փչենք)։ Վերջապէս կուգան շնչափողէն վեր եղող մասերը, այսինքն բերանին և քիթին ներքին մասերը որոնք իրարու հետ հաղորդակցութեան մէջ են։ Արդ, երբ մեր թոքերուն մէջ գտնուած օդը ճնշելով շնչափողէն դուրս հանելու ըլլանք, հոն գտնուած նեղ անցքի մը չնորհիւ, (որ մեր բնական «զուռնա»ն է, ըսինք), կրնանք ձայն հանել և երբ այդ ձայնը բերաններուս մէջ հանի, կղակնիս քիչ կամ շատ քանալով՝ ինչպէս նաեւ լեզուներուս ալ զանազան դիրքեր տալով, կրնանք այդ ձայնը պէսպէս հնչեցնել, (արտասանութիւններու), վերածել։ Ահա բնական հրաշալի գործիք մը զոր վերջիրս եւրոպացի գիտուն մը յաջողած էր մասամբ կեղծելու։ Արդարեւ, տօքթէօր Մառաժ, գործիք մը շինած է որ կրնայ կոր հնչել մեր ձայնաւոր գիրերը. բայց միմիայն այդչափ տակաւին։ Երբ բաղաձայն գիրերն ալ կարելի ըլլայ հնչել տալ այդ գործիքին... ալ «կէվէզէ»ները զգալի կերպով պիտի շատանան աշխարհիս վրայ, կեսուրները՝ շատախօսութեան մասին ունեցած համաշխարհային համբաւէն պիտի կորսնցնեն։

Անշուշտ բազմաթիւ տարիներ չպիտի տեւեն վերջապէս հնարելու համար այն հինգալի գործիքը որ մարդուս ձայնը և խօսուածքը պիտի կեղծէ մեքենաբար։ Ինչ աղուոր բան պիտի ըլլայ այդ չարաճճի մեքենան որ մեր ուզածին պէս սքանչելի ձայնով պիտի երգէ։ Այն ատեն՝ Ալէմ-տաղիի զուարթ դաշտերը և գեղեցիկ անտառները արձագանգ պիտի կրնան ըլլալ մարդկային «մեքենական-սոխակ»ի արձակած անմահական ձայներուն։ Թաղէլէնի պատուական ջուրը խըմելով՝ պիտի կրնանք վայելել նաեւ այն անուշիկ ձայնը որ պիտի երգէ «հէյ՝ եար հէյ մէնէմ...»։ Ալ մեր զգայուն գրագէտ քանաստեղծներուն թեւերուն տակ ձմերուկ չպիտի սղմի...։

* * *

Արեւելեան ժողովուրդները՝ կնոջ նկատմամբ սովորութիւն ունին ըսելու թէ անոր «մազը երկայն և խելքը կարճ է»։ Արեւմտեան ժողովուրդները կարծեմ տարկա չի պիտի կրնան ըսել։ Ամէն պարագայի մէջ, քաջ կիներ միշտ գտնուած են աշխարհիս վրայ։ Հպարտացէք ուրեմն դուք՝ Եւրոպի ներկայացուցիչներ։ Գեղեցիկ սեռի կէսարդար անհատներ։ Ահա, վսեմափայլ տիկնայք, ձեզ հաղորդեմ նոր եղելութիւն մը որ ձեր սեռին ունեցած յանդգնութեանը հիացուցիչ մէկ օրինակն է։

Մօտիս ամերիկեան թերթերը հետեւեալը կը պատմէին։

Ամերիկայի 43 տարեկան այրի կին մը, տիկին Աննա Թէյլըր, որ նիւթական անձուկ վիճակի մը մասնուած էր, կը մտադրէ տարօրինակ արարքով մը համբաւ ստանալ և — հետեւաբար— դրամական յաջողութիւն մը ձեռք բերել։ Ուստի հրապարակաւ կը յայտնէ թէ որոշած է Նիակարա գետին ջրվէժէն անցնիլ մասնաւոր տակառի մը մէջ ամփոփելով իր անձը։ Ասիկա շատ մեծ յանդգնութիւն մըն էր և ոմանք կը համոզեն թէ եթե կենայ այդ գաղափարէն որ դինքը հարիւրին 99 մահուան ճիրաններուն կ'ենթարկէր. բայց տիկին Թէյլըր անխախտ կը կենայ իր որոշմանը մէջ. — Ուրեմն՝ աջ ու ձախէն հաւաքած դրամական օգնութիւններուն շնորհիւ, տիկին Թէյլըր՝ ուսումնասիրած մասնաւոր տակառը շինել կուտայ իր հսկողութեան ներքեւ։

Այդ տակառին մէջ —որ համեմատաբար ընդարձակ էր— տիկին Թէյլըր ոտքի վրայ պիտի կենար և որովհետեւ ընելիք տարօրինակ ճամբորդութեանը մէջ տարակոյս չի կար թէ ցնցումներու պիտի ենթարկուէր, դլխուն, կուրծքին և կռնակին կողմերուն դիմացը՝ տակառին մէջ բարձեր հառատել կուտայ։ Վերջապէս տիկին Թէյլըր այդ տակառին մէջ դիւրաբեկ տարակայի մը պէս խնամքով ծրարուած պիտի ըլլար։ Տակառին վարի կողմը կապարի փոքր կոյտեր հաստատուած էին իբր ծանրութիւն՝ որպէս զի տակառը միշտ ուղղահայեաց դիրքով մը կենայ ջուրին մէջ — հոգէ եանմազի պէս — և այսպէսով մէջի ճամբորդին ոտքի վրայ կեցած դիրքը անփոփոխ մնայ։ Շնչառութեան համար պէտք եղած միջոցները գործադրուած էին։ Վերջապէս չերկնցընենք, որոշեալ օրը, տիկին Թէյլըր ուրախութեամբ կը մտնէ իր տակառին մէջ — որ Դիոգինէսի տակառին չէր նմաներ։ Կապարէն գոցելով պէտք եղած օդը կը ճնշեն մէջը որմէ յետոյ տակառը կը յանձնեն ջուրին հոսանքին որ կ'առնէ կը տանի զայն։ Պէտք եղած հաշիւներն նախապէս կատարած էին որպէսզի տակառը գետին մէջտեղէն երթայ, փոխանակ եզերքներէն՝ ուր ժայռերուն բախելով կրնար ընկղմիլ։ Հանդիսատեսներ սըրատարոփ կը դիտեն տակառին ճամբորդութիւնը որ կը հասնի վերջապէս Ջրվէժին բերանը որ 50 մէթր բարձրութիւն ունի։ Տակառը կ'իյնայ գահավէժին մէջ։ Այս մասին ահաւասիկ տիկին Թէյլըրի պատմածը.

«Երբ— կ'ըսէ— հասայ Ջրվէժին բերանը, զգացի թէ վար կ'իյնամ կոր, անդունդի մը մէջ և ուշաբերս գոցեցի։ Ինքզինքս բռնեցի գահավէժին սասանելիք հարուածին դիմադրելու համար։ Մէկ քանի վայրկեան ցնորեցայ. չվախցայ սակայն, խելքս գլուխս չընկաց, յիշողութիւնս կորսնցուցի։ Երբ վերջին զգայնութիւնս ձեռք բերի, հասկցայ որ Ջրվէժին վարի կողմը կը գտնուէի։»

Հանդիսատեսներուն վկայութեամբ՝ տակառը կայծակնահար արագութեամբ գահավէժին մէջ խնալով՝ նախ կ'անհետանայ եռացող փրփուրի մեծ ամպի մը մէջ։ Կէս վայրկեան յետոյ ջուրին երեսը կ'ելլայ և մինչև 60 մէթր հեռաւորութեամբ ճամբան չարունակելէ յետոյ, օգնութեան կը հասնին իրեն։ Ընդ փոյթ տակառին վարի մասը սղոցով մը կը կարեն և— բարեբախտաբար — մեծ զարմանօք ողջ կը գտնեն տիկին Թէյլըրը, թէև Զարեսական Սրբ. Ատուածածին ուխտ տանելու վիճակի մէջ։ Այսուհանդերձ քիչ ժամանակէն՝ տիկին Թէյլըր իր առողջութիւնը կը գտնայ։ Այս տարօրինակ ճամբորդութիւնը ճիշտ 17 վայրկեան կը տեւէ։

Դիտեմ, զուարճաբեր ընթերցող, եթէ ամուսնացեալ ես՝ հիմա սապէս պիտի ըսես ինծի.

—Էյ չարաճճի Պաղոս, ինչ ապուր խառնեցիր։ Կինս տիկին Թէյլըրի կատարած այդ յանդուգն ճամբորդութիւնը կարդալով «խուռուլմիշ» պիտի ըլլայ ինծի ըսելով.—«Տեսար, մարդս, զուրբ տանս կնիկները վար զարկէք. «Ֆրչի»ի մը մէջ անդամ չէք կրնար մտնել»։

—Այո, զուարճաբեր ընթերցող, իրաւունք ունիս։ Սակայն՝ նախամեծար համարենք որ մեր կիները անմեղ կերպով և զուարճութեամբ մեզի «խուռուլմիշ» ըլլան, քան թէ մենք զիրենք ամուսնալուծելու համար անխիղճ պատրուակներով փաստաբաններ կրտրինք։

ՊԱՒՂՈՍ

ԽԱՐԻՇԻՆԵՐ

ՍԲԷՋԻՍ. ՋԻՆԱՐԷԹԻ.—Բօմա գասպինէսինին պիր Իթալիա տօնանմասընը Ֆրանսանդն Թուլօն լիմանընա կէօնտէրմէք սուրէթի իլէ, կէյէն սէնէ կէօսթէրտիեի տօսթլուղա գարշու, Ֆրանսա թարաֆընտան տա եագընա Իթալիանդն պաղը լիմանլարընա պիր տօնանմա կէօնտէրիլէճէկի հագդընտա «Ֆանֆուլլա» կաղէթասընդն վէրտիեի մալիմաթ՝ էհէմմիյէթլի թէկագդը օլունմադա չաեան տը։ Զիրա Ֆրանսա տօնանմասընդն պու զիեարէթի՝ հէր իբի տէվլէթ միւնասէպաթընդն սամմիյէթիեի իսպաթ եօլունտա եէնի պիր նիմաեիշ թէչքիլ էյլէեէճէք տիր։ Պու պապտէ Բօմատան վուգուպուլան իշարա նազարէն, Ֆրանսա թարաֆընտան 2 պէօհիւք զըրհը իլէ պիր գաչ գրուազէօրտէն միւրէքքէպ պիր ֆիլօնդն Իթալիա լիմանլարընտան պիրինի ըէմէն զիեարէթ իթմէսի՝ կէչէն սէնէյէն պէրու գարարլաշտըրըլմը օլուպ, չու գատար քի, պունդն իճրասը զէմանը թաեին իսիլմէմիշ իսի։

Ախիրէն Ֆրանսանդն Բօմա սէֆիրի Մ. Բամիլ Պարտէի իլէ Իթալիա խարիճիյէ նազընը Մ. Բրինէթթի արասընտա ճէրէեան իսէն միւգաքէրաթ նէթիճէսինտէ, պու զիեարէթին կէլէճէք մարտ այրընդն սօնունա վէ եա ապրիլ իսպիտասընա տօղրու իճրասը գարարլաշտըրըլմը տը։ Պունունա պէրապէր, թաիին թաեին իտիմամեինտէն, պու պապտէ հէր իբի տէվլէթ պարտիյէ նէզարէթլէրի միւդաքէրէ իտէրէք, պիր գարար վէրէճէքլէր տիր։ Ֆրանսա տօնանմասընդն ամրալընը Պահրը Սէֆիտ ֆիլօսու գոմանտանը թարաֆընտան իֆա օլունաճագ տը։ Իթալիա տօնանմասը՝ Ֆրանսանդն Պահրը Սէֆիտտէքի էն պէօհիւք թէրսանէսի օլան Թուլօն լիմանընը զիեարէթ իթմիշ օլտուղունտան, պունա գարշու վուգու պուլաճագ զիեարէթին տէ Սբէշիատա իճրասը թէսավվուր օլունմադտա տը։

Ֆրանսա տօնանմասընդն Սբէշիաեա մուվասէլէթի զէմանընտա, գրալ Վիգթոր Էմմանուէլ տախի օրատա պուլունճաղընտան, —Թուլօն զիեարէթի էնտասընտա օլտուղը կիպի,—պու զիեարէթ էնտասընտա տա զաեէթ բարլագ չէնլիքլէր իճրա օլունարագ, իբի տէվլէթին տօսթանէ միւնասէպաթը իլան իտիլէճէք տիր։

Սբէշիա զիեարէթինտէն սոնրա, Ֆրանսա տօնանմասընդն Նաբօլի վէ Ճէնօվա լիմանլարընը տա զիեարէթ էյլէեէճէի վէ պու իբի չէհրտէ պէէտիեէրէր թարաֆընտան զաեէթ բարլագ չէնլիքլէր իճրա օլունճաղը բիվաեէթ օլունմադտա տը։

Սբէշիա զիեարէթինտէն թաղրիպէն իբի այ սօնրա, եանի կէէլէճէք յունիս էնտասընտա տախի գրալ Վիգթոր Էմմանուէլ վէ գրալիշա Հէլէն հաղարաթընդն Բարիսէ սէեահաթը վուգու պուլաճագ տը։ Միւշարիէյհիմա հաղարաթընդն պու զիեարէթինին ըէմի սուրէթէ վուգուը Ֆրանսաճա արգու իսիլիհորսատա, պու պապտէ հէնուզ պիր գարար վէրիլմէմիշ տիր։ Զիրա էկէր Իթալիա գրալը վէ գրալիշաը Բարիզի ըէմէն զիեարէթի իսէրլէր իսէ, Ֆրանսա հիւքիւմէթի ըէիսինէն ալ իատէլ զիեարէթ իթմէսի լազըմ կէլիր։ Հալպու՝ քի, Ֆրանսա իլէ Բաալլարգ մագամը արասընդան միւնասէպաթ սէպէպի իլէ, Մ. Լուպէնին Բօմատա կիթմէսի՝ զաեէթլէ նազիք պիր թագդմ սիեասի միւշքիլաթ հուսուլէ կէթիրէճէք տիր։ Պաղը տիլօմաթլար՝ գրալ Վիգթոր Էմմանուէլին Բարիսի զիեարէթ իթմէսի՝ իբի տէվլէթի արասընտա ագտը թէսավվուր օլունան եէնի թիճարէթ մագավէվլէէնմէսինին թասանիք էյլէեէճէկինի բիվաեէթ իսիեօրլար։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ ՄՈՒՀԱՐԻԳԷՍԻ.— «Թան» կազէթասը՝ Ճէնուպի Աֆրիգա մուհարպէպէսինէ տաիր եաղարզը պիր մէգալէսէ, Ֆիլիմէնկ հիւքիւմէթի թարաֆընտան վուգու պուլան տօսթանէ թէվասսուրը զէմին իթթիրսաղ իտէրէք տէեօր քի, Ֆիլիմէնկ հիւքիւմէթի թարաֆընտան ուզաթլան սուլ էլի՝ մուհարպէպէեէ խիթամ վէրէրէք, հէր իբի թարաֆի իչուն ֆահտէլի պիր միւսալանա ագտ իսիլէճէեի խուսուսունտա հէր քէսի իսմիտ պուլուրմիշ իսի։ Ֆրանսա լօրտ Սալիզպրի թարաֆընտան սոն ատֆա իրատ օլունան նութդ՝ պիր Ֆիթիլաֆ սուրէթի պուլունճաղընա տախի պէտլէնիլէն իսմիտլէրի պօշա չէրգարար։ Լօրտ ճէնապլարը՝ իշէն նիհահէթինէ գատար կիսիլէճէէնէրի պէեանտան սօնրա, Ինկիլիթէրա իշուն սէլամէթ վէ էմնիյէթի մուճիպ պիր իշ վարսա, ե տա լօրտ Շիթրաֆֆօրընդն վագթը իլէ Ինկիլիթէրատա թագիպ իթթիեի իրիրաթէրվէրանէ պիր բօլիթիգա օլտուղունը սէօյլէեօր։ Լօրտ Սալիզպրիին նութդը իլէ, իսիթիլաֆընդն զուհուրը անընտա գուլլանմըշ օլտուղը լիսան արասընտա պիր միւնասիպէթ կէօրիւլիւօր։ Ա վագթի լօրտ «Պէօրլէրէ նէ պիր գարբշ էեր, նէ տէ ճիւզի պիր իսթիգլալ պրագաճաղըզ» տէմիշ իսի։

ՋԻՆ ԱՀՎԱԼԸ.— Զինտէ Ֆու-Բիէն վիլաեէթինտէքի մատէն իմթիեազաթընդն պիր Ֆրանսըզ միւթէահհիսինէ վէրիլմէսի իշուն Բէքինտէ միւդաքէրաթ տիր։

—Բէքինտէն «Թայմզ» կազէթասընա իշար օլունտուղունա կէօրէ, Ալմանիա հիւքիւմէթի՝ Թիէն-Զինտէ պուլունան Ալման մուհաֆըզ ասքէրինին ատէտինի էնտիրմէէ գարշու կէլէրէք, Շան-Թունկ վիլաեէթինտէքի մատէն իմթիեազլարընդն եալընդը Ալմանլարա վէրիլմէսինի թէէմինէ չալըշմագտա տը։ Պու խուսուսատա, Ալմանիանդն Բէքին սէֆիրի իլէ Զին խարիճիյէ նէզարէթի արասընտա, վէ Շան-Թունկ վալիսի իլէ Սինվատա պուլունան Ալման գօնսոլօսը արասընտա միւդաքէրաթ ճէրէեան իթմէքտէ տիր։

ՋԻՆ ՎԷ ՃԱՊՈՆԻՍ.— Լի-Հունկ-Զանկը վէֆաթընտան պէրի Զին իլէ Ճապոնիա արասընտաքի տօսթանէ միւնասէպաթընդն խայլըտան խայլըտա արթաղը՝ Շանկ-Հայտան Ինկիլիզ կազէթալարընա եաղըլըեօր։ Ճապոնիանդն՝ Զինտէքի գօնսօլօսլարը վասրթասը իլէ Ճապոն մէնֆաաթլարընդն թէրագդըսընը թէէմին իթմէքի իսթէմէսի՝ Էվրօպալըլարընդ աղաթը սրգաթընը բէք աղ ճէլպ իթմէքտէ տիր։ Զինէ գարշու իթթիխաղ էյլէտիեի տօսթանէ բոլիթիդաեի թէսպիր վէ իհթիյաթ տաիրէսինտէ իտարէ իտէէքէ օլուրսա, Ճապոնիանդն պունտան իսթիֆատէ իտէճէեինէ չիպահէ եօգ տը։

Ասիրէն Ճապոնիա մուհարրիրլերինտէն պիրի իլէ «Թայմզ» մուխաբիրի արասընտա վագը օլան միւլագաթտա, սէօզ՝ պիր արալըգ Զինին թէրագդյեաթընա ինթիդալ իթմիշ օլտուղունտան, Ճապոն մուհարրիրի՝ պու խուսուստա պաղը իյզահաթ վէրմիշ տիր։ Մուհարրիր տէմիշ տիր քի, Զինտէ իտարէ ումուրը իլէ մէշղուլ օլան հիւքիւմէթ մէէմուրլարը՝ Զին էհալիսինին նէ գատար կէրիսէ զալարընը բէք աէա պիլիրլէր։ Ֆագաթ պու կիսն մէքթէպլերտէ պուլունան չակիրտանընդն թալիմ վէ թէրպիյէսի իշուն, պունլարը Էվրօպաեա կէօնտէրմէքտէն իսէ, Ճապոնիատա թանսիլ իթթիրիլմէսինի թասվիպ իտիեօրլար։» Իյթէ Զին պէօհիւք մէէմուրլարընդն ֆիքրլերի պու մէրքէքտէ տիր։

Թիէն-Զին վալիսի Սուան-Շիդայ՝ Թիէն-Զինտէ զաեէթ պէօհիւք պիր կաղեթա թիէսիս իթմէք ֆիքրինտէ պուլունտուղունը, վէ իլք պէհարտա թանսիլ իշուն Ճապոնիատա պիր գաչ եիւզ թալէպտէ կէօնտէրէճէճինի սէօյլէմիշ տիր։

ԱՎՍԹՐԻԱ ԹԻՃԱՐԷԹԻ. — Ավսթրիա սթաթիսթիգ իրատէսի՝ Ավսթրիա իմբէրաթօրլուղընդն 1901 սէնէսի խարիճի թիճարէթինէ տաիր օլան ճէտվէլէրի նէչը իթթիրմիշ տիր։ Իտխալաթ՝ էլտաս վէ սակր գրյմէքլի մատաէէր տախիլ օլմագ իւզրէ, 1 միլիար 703,400,000 վէ իսրաճաթ 1,880.200,000 գուրօնա պալիզ օլմուշ տը։ Իտխալաթ՝ կէչէն սէնէյէ նիսպէթէն, եիւզտէ ալթը ֆագլա, վէ իսրաճաթ՝ եիւզտէ 58,8 նօգանն տը։ Իտխալաթ՝ 130 միլիօն 700,000, վէ իսրաճաթ՝ 17ձ միլիօն 100,000 գանթար թութմուշ տը։

ԱՄԵՐԻԳԱՏԱ. Ալթունն վէ կիսիմիիշ. — Ճէմահիրը Միսթէքֆիգա զարպանէ միւտիրի Մ. Բօպէրթսին թանզիմ իթթիեի հիսապաթա նազարէն, 1901 սէնէսինտէ պու մէմլէքէթէ պուլունան ալթունն վէ կիսմիշէն մըգտասը՝ կէչէն սէնէքինտէն պիր ազ ֆագլա տը։ Ալտագատա ալթունն հասըլաթը՝ 5 միլիոն ֆրանգ ազալմըշ, Գօլօրատօ ալթունն հասըլաթը իսկ ճիւզի մըգտար արթուպ տիկէր եէրլէրին հասըլաթը իլէրի կիթմէմիշ տիր։ 1901 սէնէսինտէ իսրաճ օլունան ալթունն՝ 401,095,000 ֆրանգ գըյմէթինտէ 3,880 578 օնսա վէ կիսմիշ՝ իսրաճաթը իսկ 178,960,000 ֆրանգ գըյմէթինտէ 59,653,788 օնսա պալիզ օլմուշ տը։

ՖԻԼԱՆՍԱՏԱ. ՇԱՐԱՊ ՄԱՀՍՈՒԼԱԹԸ.—Ֆրանսատա 1901 սէնէսի զարֆընտա ատա տիքիլէն արազի՝ 1,735 պին 345 էհլթարա պալիզ օլմուշ տը։ Պու մըգտար պիր սէնէ էվվէլքինտէն 4,894 էհլթար ֆագլա տը։ 1901 սէնէսինին ումում հասըլաթը 57,963,514 էհլթօլիթրա օլարագ թաամին իտիլտիեինտէն, էհլթար պաշնա 33 էհլթօլիթրա չարապ իսապէթ իտիեօր։ Պու մըգտար պիր սէնէ էվվէլքի մըգտարտան 6 էհլթօլիթրա եքսիք տիր։ 1891 սէնէսինտէն պէրի Ֆրանսատա չարապ հասըլաթը՝ հէր սէնէ արթմըշ տը։ 91տէ 30 միլիոն էհլթօլիթրատան իպարէթ օլան հասըլաթ՝ 900տէ 67 միլիոնա պալիզ օլմուշ տը։ 1891տէ պաղլար դաթի սուրէթէ եէնի թէէսիս իթթիեի ճիհէթլէ, չարապ իտխալաթը՝ 12 միլիոն էհլթօլիթրա իքէն, 1900տէ 5 միլիոնա էնմիշ տիր։ Իսրաճաթ՝ 1 պուչուգ 2 միլիոն արասընտա տէեիյմէքտէ պուլունմուշ տը։ 1901 սէնէսինին իլք օն այը զարֆընտա 3,149,000 էհլթօլիթրա չարապ իտխալ իտիլմիշ իսի։ 1901 սէնէսի զարֆընտա էլմա չարապը հասըլաթը 12,733,000 էհլթօլիթրա օլուպ, 1900 տէքի մըգտարտան 1,700,000 էհլթօլիթրա էքսիք տիր։ Պունդնլա պէրապէր 1900 սէնէսի հասըլաթը ֆէվգէլատէ տիր։

ԲԱՐԻԶ ՊՕՐՍԱԸ

BOURSE DE PARIS

ՏԻՒՆ ԿԻՃԷՐԻ

13 Փեբրվար 1902

Ֆրանսը էհամը	(3% Français)	101	22
Ռէժի	(Tab. Turcs)	320	—
Գօնսօլիտ.	(R. Turque D.)	26	45
Շըմէնտըֆէր	(Lots Turcs)	118	—
Պանգ. Օթթ.	(Banque Ott.)	573	—
Թրանսվալ	(Transvaal)	154	50

ԹԷՎԼԻՂԱԹԸ

Լազդյեէ սանճաղը մուհասէպէճիսի սապգ իղղէթլու Մուհիտտին էֆէնտիեէ իսրէտմաթը մէսպուգասը ֆիէեթիյէ, Թէրքիան բրիթպէի սանիյէ սընֆը միթէմաեիզի.

Այսրն վիլաեէթինտէ Մէյրի գազասը գամմագամը իղղէթլու Իսմայիլ Հագգը էֆէնտիեէ իգտամաթը հասէնէսի միւշահէտ օլմասընա մէպնի, Թէրքիան բրիթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի. Պաֆրա էշրաֆընտան իղղէթլու հաճի Զիւլֆիֆգար աղաեա ըսթապլը ամիրէ բաեէսի Թէվֆիհ պուրլուլմուշ տը։

ՆԸՇԱՆ

Մէքքէի միւքէրրէմէ էմիրի տէվլէթլու սէհատէթլու բարա հազրէթլէրինին մախտուտը ամուֆիթլու չէրֆի Մէհմէտ Ասպ-իլ-Ադիլ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ մուրասսա Օսմանի վէ պիրաաէր զաատսի Ամուֆիթլու չէրֆի Ալի պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ պիրինճի բրիթպէտէն Օսմանի, վիւղրաի Իրանիյէեէտէն Սէբրաբը էքրէմ տէվլէթլու Ապտուլլահ Խան հազրէթլէրինէ էմճէսիւտէվլէ տէվլէթլու Նասրը Դուլը Խան հազրէթլէրինէ պիրինճի բրիթպէտէն Օսմանի. վէ մէէմուրիրը Իրանիյէեէտէն Վէքիլբաշա Մուսա Խան հազրէթլէրինէ բրիթպէկի մէղքիրէտէն Մէէմիտի.

Քիլտանի բաթրիգը բրիթպէլու էմմանուէլ էֆէնտիեէ պիրինճի բրիթպէտէն Մէճիտի նշանը զիւանլարը իսան պուրլուլմուշ տը։

ԹԷՎԼԻՂԱԹԸ ՐԷՍՄԻՅԵԷ

Դարարը մէվզուը իճապընճա, իշպու 1317 սէնէսի վէրկիւսինի պու սէնէ իշինտէ խազինէի ճէլիլէի մալիյսէնէէ թէսվիյեէ վէ թէսլիմ իսէն սահապը էմլաքտէն պորճլարընդն նըսֆը նագա վէ նըսֆը տիկէրի հէր քիմին նամընա օլուբսա օլսուն, մասչ սէրկի վէ սուրէթլէրիլէ դապալ օլունճաղը վէ սէնէյին նիհահեթինէ չուճտա բէք ազ զէման գալուպ, ասհապը էմլաք վէրկիւլէրինի միւտտէթը մէղքիրէ զարֆընտա թէէսիյեէ իթմէսի մալխանէլէրի հալտ, չու միւասատէտէն մահրում գալաճագլարը ճիհէթլէ, միւտտէթը մէղքիրէ զարֆընտա վէրկիւլէրինին ուսուլի տարիրէսինտէ թէսվիյեէ օլուն. մասը՝ ասհապը էմլաքէ թէքբար թէպլիղ վէ իլան օլունուր։

ՏԱԼԻԼԻՅԵԼԷ

ՊՐՈՒՔՍԵԼՅԷ իճթիմա իտէճէք վէ ամալարընդն հալինի ըսլան իթմէք խուսուսաթը միւզաքէրէ իտիլէճէք օլան կէօզսիւլէրը զօնկրէսինտէ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին տախի իշթիրաքը Պէլճիգա թարաֆընտան իլթիմաս իտիլմիշ տիր։

ԶիէնՆԱ սէֆարէթը սէնիյէսի իքինճի ամթաշէ միլիէրի՝ այնը մասչ վէ մէէմուրիյէթլէ Մատրիտ թանվիլ իտիլմիշ տիր։

ԷՐՊԱՊԸ ֆէսատատան օլտուղլարը իտտիսարլա մաղնունինին ալէյհ օլան Տամատ Մահմուտ Բաշա զատէ Լուֆթ-Ուլլահ վէ Սապահէտտին պէյլէր։ Վէ Միտհաթ Բաշա զատէ Հայտար իլէ միրալայ Զէքքի հազրարընտա, Տէրսէատէթ հէյէթը թթիհամիյէսինտէն, ախզ ու կէրիֆթ միւղէքքերէսի վէրիլմիշ տիր։

—Ատանա վիլաեէթինէ նէֆյ ու թէպիտի էնտասընտա, Եունանիսթանա ֆիրար իտէն Տէլվինէլի եահեա Աղա-զինինին պիրատերի Իսմայիլ Անիլղեաղ միւէպպէտէն գալապէնալիյէէ մանֆիսմ իտիլմիշ տիր։

ՃԻՒՐՄԸ մէչհուտ վուգուրնատա Միւտտաիի ումումի վէ մուավինլէրինին վէզաիֆը տիպէսինի ախէրէ հավալէ իթմէսի մուսախիֆը գանուն օլտուղը, վէ պու կիսի ահվալատա բօլիսլէրէ խարճրան իթմասը լազըմ կէլմիեէճէի Սիվաս Միւտտաի Ուսմումիլեեինէ թէպլիղ իտիլմիշ տիր։

ՇԱՐԳ տէմիր հօլարընտա սիլապատան պազուլան եէրլէր՝ 100 քիլօմէթրօ գատար ճէսիմ պիր մէսաֆէ թէչքիլ իտիեօր իմիշ։

ԻԶՄԻՐ բիւսումաթ նէզարէթի թախսիսաթընտա գարշուլուղը պուլունտուղը հալտէ, լիսան աշինա պիր մէէմուրը խսթիսատամը տիւչիւնիլմէք իւզրէ, քէյֆիեէթին իշարը լիւզում՝ բիւսումաթ էմանէթինտէն Իզմիր բիւսումաթ նէզարէթինէ իզպար օլունմուշ տը։

ԻԹԱԼԻԱ. հիւքիւմէթինին Մըսրը ժէնէրալ գօնսօլօսլուղընա մարքի Սալվա Իօրաքի թաեին օլունմաղա, մուամէլէի բէմմիյէնին իֆաստ՝ Պապը Ամիտէն իլթիմաս օլունմուշ տը։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ գօմիսէրի սապգ Նէհիպ Մէլհամէ վէ Պանդը Օսմանի միւտիրի մուավինի Բանճիրի էֆէնտիլէր հազարաթը՝ տիւնքի կիսն բիւսուլմաթ էմրինի բաշա վէ էմանէթի մուհասէպէճիսի ճէմալ պէյ հազարաթլա կէօրիւշմիշլէր տիր։

ՇԷՀՐԻՄԻԶՏԷ. պու սէնէ, էյեամը չիթա պահար կիպի կէյուպ, լեթֆէթին իմթիսատը՝ պաղը աղաճարա չիչէք աշտրմըշ տը։

ՊԷՍԱՐԱՊԻԱ հայլանաթընտա օլան խասթալըղա տախր, չէհպէնտէրլիքտէն զրրաաթ նէզարէթինէ պիր ճէավէլ կէօնտէրիլմիշ տիր։

ՐՈՒՄ աթթալը մէթրոքէսինին իսթիդպալինէ վէ իսպէնէրինէ տաիր զալէմէ ալընան լանինա՝ Ս. Սինօդ վէ մուխթէլիֆ մէճլիսլէրի թարաֆընտան թաստիգ օլունուրսա թաթպիգ իսիլէճէք տիր։

ՇԷՀՐԻՄԻԶՏԷՆ մուֆարագաթ իտէճէք օլան մէշհուր մուսիգիշնաս Մ. Հանս Լանկէ՝ պու ագշամ Թէսթոնիա սալօնունտա միւքէմմէլ պիր գոնսէր վէրէճէք տիր։ Տիւխուլիյէ եարըմ լիրա տը։

ԽԱՐԱՃՃԸ սօգաղընտա էվվէլքի կիսն եաէան տիւքքեանընդն միւսթէէնիրի վէ իբի չըրաղը՝ էշանընդն սիկուրթալը պուլունմասընտան իտիլէն չիպահէ իւզէրինէ, թաֆթը իսթիճապա ալընմըշլար տը։

ԱՒՍԲԳԱԲՈՒ պալըգճըլարընտան Բըզա, Եսա վէ Ալի՝ յունվարընդն 23նճի քաղար էրիյէի կիսնի Գընալը Ատա ճիվարընա պալըգ ավընա չըգարար. ավան մէմնունէն ավատէլէրինտէ, ֆուրթունանընդն չիտէթի՝ սանտալը եասը ատանդն գանալարընա տիւչիւրիւր վէ բարչա բարչա իսէր։ Մէրգուման՝ բէք չօգ միւշքիլաթտան սօնրա, մէղքիր ատանա չգգարագ, ամ վէ պիլտաճ 4 կիսն գալարգատան սօնրա, օ ճիվարա կիսէն պալըէճը Եանդօ թարաֆընտան կէօրիւլէրէք. գուրթարըլմըշլար տը։

ՇԷՀՐԻՄԻԶՏԷ թէչքիլ իսիլէն տէմիր սէնթգաար՝ աղասը պէյնինտէ զուհուր իսէն մուխթէլիֆթը էֆքեարտան տալաեը ֆէսխ իսիլմէք իւզրէ իմիշ։

ՐՈՒՄԵԼԻԱՐԸՆ եօրթուսը օլմագ միւնասէպէթլէ, էվվէլքի կիսն Բաթրիգանէ քիլիսասընտա վէ Ֆէնէր բուամ մէքթէպլինտէ մէրասիմը մախսուսա իճրա վէ Օսմանը լիսանը հագգընտա պիր տէ նութգ իրատ իսիլմիշ տիր։

ԷՐՄԷՔՅԻ օսթալարըլա, խամուրը վէ քիրեէրլեր արասընտա միւնազաա զուհուրընտա, պաղը իճապ իտէնլեր հագգընտա էքմէքճիլեր ճէմիկէթի թարաֆընտան ճէղա թէրթիպ վէ իճրա իսիլմէսի՝ Շուրաի Տէվլէթճէ գարարկիր օլմուշ տը։

ՎԱՐՆԱ վէ Բէսսարճէնճէսէն չէհրիմիկ, էվվէլքի կիսն բէք չօգ գօնուն վէ սըզը կէլմիշ տիր։

ԹՈՆԹՈՎԻԶՏԷ Խալիտ Զրեա պէյին «Անգարա» նամ վարը՝ պա Իրատեի Սէնիյէէ, Իտարէի Մախսուսա իշչուն միւպանէա օլունմուշ տը։

ԹԻՖԹԻՔ.—Պու կիսնէրտէ չէհրիմիզտէն Լօնտրատա բէք չօգ թիֆթիք կէօնտէրիլմիշ տիր։

ՔԷՉԻ տէրիսի ֆիսթը թէնէզլիւ, տարը ֆիսթը՝ ենէ թէքրաղը իթմէքտէ տիր։

ՎԱՐՏԱՐ նէհրինէ գուրուլմագ իւզրէ, Եվրօպատան էեկպ օլունան քէօքրիւ վէ միսթէֆէրրաթը՝ պա իրատեի Սէնիյէէ կիսմրիւք բէմմինտէն իսթիճանա իտիլմիշ տիր։

ԼՕՕՆՏՐԱՏԱ. վէֆաթ իտէն վալիանօնդն աչբլան վասիյէթնամէսինտէն մէմլէքէթինտէ վէբրտիեի 500,000 լիրանդն տօղրու օլտուղը վէ պիր պուչուգ միլիօն լիրանդն Եունան տօնանմասընա թէրք օլունաճաղը չաեիասընդն էնասարզուզը անլաշըլ

տուղությանն օրաց նագլիյեաթ պաշ-
լանմըշ սբը։

Տիւն ազչամ տախի Բալլիօքէօյ իլէ
Պապա էօքի եօլունդն աչըլմասը մէջ-
մուլ պուլունուեօր իսի։

Լիւլէ Պուրկազլա Սէյեիտլէր վէ Սէյ-
եիտլէրլէ Մուրատը արաբնատ-քի իւքի
քէօբրիւնին խատարաթը՝ էրէկի չօգ օլ-
տուղունատն, պունուն թամիրի ու-
զունճա պիր զէմանա միւհիմաճ գալը-
եօր իսէ տէ, զումբանիա՝ պունլարդն
թամիրի պլիթէնէ գատար գուլլանըլ-
մագ իւզրէ, իքի մուվազգաթ քէօբ-
րիւ եաբընըմագատա սբը։

Մուրատը քէօբրիւսի գուլլանըլ-
մաղատն էվվէլ եանի պիր հաֆթանա
գատար 210 քիլօմէթրօլուգ էօլ՝ Թրէն-
լէրին ամէնչիւտինէ միւսոտա պիր հալ-
տէ օլաճագ սբը։

ԱՆԹԻՊՍ.—Դատիմ Թրալ չէհրին-
տէ իճրա իտիլէն հաֆրիյեաթ էնսաբն-
տա իքի հէյքէլ պուլունտուղունը եազ-
մըշ իտիք։

Պունլար վէնիւս նամ իլանլնին
հէյքէլի օլուպ, պաչլարը իլէ գօլլարը
ազատմէճ պիր Ալման Թարաֆընատն
պուլունմաչ իտի։ Շիմտի պիր իւչիւն-
ճիր հէյքէլ տանա պուլունուպ, պու-
տա Մըսրը գատիմին Իզիս նամ բու-
թունին հէյքէլի օլտուղը զանն օլու-
նուեօր։ Հաֆրիյեաթ իլէրի կիսէրէք,
Եունան աէվրինէ ախտ պիր տիվար իլէ
Բօմա ուսուլի պիր թագը զաֆէրէ թէ-
սատիւֆ իտիւմիշ տիր։

ՄԸՍԸՐ ՀԱՎԱՏԻՍԻ. — Խրտիվը
Մըսրը հաղրէթլէրի՝ Գուբրան Պայրա-
մընատն 15 կիւն սօնրա Խաքէնտերիյ-
եէկէ կիսէէբլէր իմիշ։

—Մըսըր բում բաթրիրգը Ֆոթիօս
էֆ. Սուատանը զիեարէթ իտէէք տիր։

—Հապէշ եպիսկոպոսլարընատն Լամ-
պա Մատթաս Սիւվէյէլէ կէլմիշ տիր։

—Մոնթաղատա պուլունան Խըտիվ
հաղրէթլէրինին հարմէլերի փեռ. 5տէ
պիր երքէք էվլատ թէվլիտ իթմիշ
տիր։

ՎԷՊՍ.—Մըսըրատա վէպատան վու-
գուաթ օլմամըշ սբը։

ՄԷՃԼԻՍԸ սըհրիյէ՝ էվվէլքի կիւն
Շէյր Էմանէթինատ ինդատ իթմիշ տիր։

ԻԹԼԱՍԱԼԱՐ. — Կալաթատա Տիա-
թունի խանընատա մուգբմ ուն թիւճճարը
եօրկի ճամպալաթօս, վէ Տիգրանեան
խանընատա գօմիսիօնու. Նիգոլա Հաք-
քեաք, վէ Մըսըր-Զարշըսընատա աթթար
Իպրահիմ էտհէմ էֆ. իքիսա իթմիշլէր
տիր։

ԷՎՐՕՊԱ ԲՕՍԹԱԼԱՐԸ. — Էվրոպա
բոսթասը տէմիր եօլուն պոզուգլուղը
սէպէպինատն պիր վագթատա պէրու
կէլմէմէքատ վէ չիմտի իսէ չանթալար
Բէօսթէնէ թարիգըլէ նագլ իտիլմէք-
ատ օլաուղունատն պահնէլ։ Էտիրնէ-
տէն Տէպէ-Ադաճ թարիգի իլէ ատ կէլէ
պիլմէսի գապրի պուլունտուղունը
«Սէրվէթ» եազըեօր։

ԳՈՒՆՏԱԳՃԷԼԷԳՏԱՆ տօլաեը մահ-
քիմ վէ մահպուտ պուլունան Նէվշէ-
հիրլի Վասիֆ, Միհալ, Եուվան վէ
Գօլճու օղլու նամ չանսալարըն հուգուա-
գը ումմումիյեէտէն աֆվլարընա իրա-
տէի Սէնիյեէ չէրէֆիմիթէալիգ պույ-
րուլմուշ սբը։

ՐՈՒՍԻԱ սէյրը սէֆանն գումբան-
եասընընն, պու ֆէրբէ Ինկիլիթ բատա
ինչա իթտիրմիշ օլաուղը 3 պրէբլի
«Մօզինսքի» նամ վաբոր. Օտչսանա
կիթմէէ իւղրէ լիմանմըզա կէլմիշտիր։

ՅԻՆԱԵԼԷ. — Նալօվատա գօյուն
չօպանը Սատեփան՝ մէճնուլ պիր քիմէ
թարաֆընատն բէվօլվէր գուրշունը իլէ
ֆէֆի սուրէթատ գամի օլումնուշ իտու-
կինտէն ճանի արանլըեօր։

ԳՈՒՄԱՐԻԱՆԼԷ.— Կլավանի սօգա-
ղը աղըընատի չարգանը տիւքքեանը
իլէ Բէրա Բալատա օթէլինտէ կիսլի գու-
մար օյանմագատա իտուկինտէն էվվէլ-
քի կիւն Սօֆիատան կէլէն պիր Պուլ-
կար՝ Բէրա Բալատատա պիր կէճէտէ 30
պին ֆր. զաիպ իթմիշ վէ պուտան 50
լիրասընը օթէլ տիրէքտօրը ալմըշ օլ-
տուղը միւսթախպէր տիր։

()—()—()—()—()—()—()—()—()—()

ՄԱՆԶՈՒՄԷՆԻՆ ԹԷՖԹԻՐԴԱՅԸ (63)

ՄԻՒԷԼԼԻՖԼԷՐԻ

ԷՔՈՒԷՆ ԷՆՕԶ ԼՈՒԻ ՖԻՒՏՈՒՊ

ՊԻՐ ՍԷՐՄԷՐԻ

Պու արալըգ տիլսրաշ պիր սատա
էշիտիլտի. ագըպինտէ պիր տանա էշի-
տիլմէսի իւղրինէ, Թրիպիւս՝ Լօրան-
սընն սէսինի թանըեարագ, «պու թա-
րաֆա արգատաշլա՛ր պո՛ւ թարա-
ֆա» տէեէ պաղրրատը. ճիւմլէսի սա-
տանընն կէլտիրի ճիհէթէ տէօնտիւլէր.
Թրիպուս՝ պիր օմուզտա գաբալը գա-
տուղունատն օրաճա նագլիյեաթ պաշ-
լանմըշ սբը։

Տիւն ազչամ տախի Բալլիօքէօյ իլէ
Պապա էօքի եօլունընն աչըլմասը մէջ-
մուլ պուլունուեօր իսի։

Լիւլէ Պուրկազլա Սէյեիտլէր վէ Սէյ-
եիտլէրլէ Մուրատը արաբնատ-քի իւքի
քէօբրիւնին խատարաթը՝ էրէկի չօգ օլ-
տուղունատն, պունուն թամիրի ու-
զունճա պիր զէմանա միւհիմաճ գալը-
եօր իսէ տէ, զումբանիա՝ պունլարդն
թամիրի պլիթէնէ գատար գուլլանըլ-
մագ իւզրէ, իքի մուվազգաթ քէօբ-
րիւ եաբընըմագատա սբը։

Մուրատը քէօբրիւսի գուլլանըլ-
մաղատն էվվէլ եանի պիր հաֆթանա
գատար 210 քիլօմէթրօլուգ էօլ՝ Թրէն-
լէրին ամէնչիւտինէ միւսոտա պիր հալ-
տէ օլաճագ սբը։

ԱՆԹԻՊՍ.—Դատիմ Թրալ չէհրին-
տէ իճրա իտիլէն հաֆրիյեաթ էնսաբն-
տա իքի հէյքէլ պուլունտուղունը եազ-
մըշ իտիք։

Պունլար վէնիւս նամ իլանլնին
հէյքէլի օլուպ, պաչլարը իլէ գօլլարը
ազատմէճ պիր Ալման Թարաֆընատն
պուլունմաչ իտի։ Շիմտի պիր իւչիւն-
ճիր հէյքէլ տանա պուլունուպ, պու-
տա Մըսրը գատիմին Իզիս նամ բու-
թունին հէյքէլի օլտուղը զանն օլու-
նուեօր։ Հաֆրիյեաթ իլէրի կիսէրէք,
Եունան աէվրինէ ախտ պիր տիվար իլէ
Բօմա ուսուլի պիր թագը զաֆէրէ թէ-
սատիւֆ իտիւմիշ տիր։

ՄԸՍԸՐ ՀԱՎԱՏԻՍԻ. — Խրտիվը
Մըսրը հաղրէթլէրի՝ Գուբրան Պայրա-
մընատն 15 կիւն սօնրա Խաքէնտերիյ-
եէկէ կիսէէբլէր իմիշ։

—Մըսըր բում բաթրիրգը Ֆոթիօս
էֆ. Սուատանը զիեարէթ իտէէք տիր։

—Հապէշ եպիսկոպոսլարընատն Լամ-
պա Մատթաս Սիւվէյէլէ կէլմիշ տիր։

—Մոնթաղատա պուլունան Խըտիվ
հաղրէթլէրինին հարմէլերի փեռ. 5տէ
պիր երքէք էվլատ թէվլիտ իթմիշ
տիր։

ՎԷՊՍ.—Մըսըրատա վէպատան վու-
գուաթ օլմամըշ սբը։

ՄԷՃԼԻՍԸ սըհրիյէ՝ էվվէլքի կիւն
Շէյր Էմանէթինատ ինդատ իթմիշ տիր։

ԻԹԼԱՍԱԼԱՐ. — Կալաթատա Տիա-
թունի խանընատա մուգբմ ուն թիւճճարը
եօրկի ճամպալաթօս, վէ Տիգրանեան
խանընատա գօմիսիօնու. Նիգոլա Հաք-
քեաք, վէ Մըսըր-Զարշըսընատա աթթար
Իպրահիմ էտհէմ էֆ. իքիսա իթմիշլէր
տիր։

ԷՎՐՕՊԱ ԲՕՍԹԱԼԱՐԸ. — Էվրոպա
բոսթասը տէմիր եօլուն պոզուգլուղը
սէպէպինատն պիր վագթատա պէրու
կէլմէմէքատ վէ չիմտի իսէ չանթալար
Բէօսթէնէ թարիգըլէ նագլ իտիլմէք-
ատ օլաուղունատն պահնէլ։ Էտիրնէ-
տէն Տէպէ-Ադաճ թարիգի իլէ ատ կէլէ
պիլմէսի գապրի պուլունտուղունը
«Սէրվէթ» եազըեօր։

ԳՈՒՆՏԱԳՃԷԼԷԳՏԱՆ տօլաեը մահ-
քիմ վէ մահպուտ պուլունան Նէվշէ-
հիրլի Վասիֆ, Միհալ, Եուվան վէ
Գօլճու օղլու նամ չանսալարըն հուգուա-
գը ումմումիյեէտէն աֆվլարընա իրա-
տէի Սէնիյեէ չէրէֆիմիթէալիգ պույ-
րուլմուշ սբը։

ՐՈՒՍԻԱ սէյրը սէֆանն գումբան-
եասընընն, պու ֆէրբէ Ինկիլիթ բատա
ինչա իթտիրմիշ օլաուղը 3 պրէբլի
«Մօզինսքի» նամ վաբոր. Օտչսանա
կիթմէէ իւղրէ լիմանմըզա կէլմիշտիր։

ՅԻՆԱԵԼԷ. — Նալօվատա գօյուն
չօպանը Սատեփան՝ մէճնուլ պիր քիմէ
թարաֆընատն բէվօլվէր գուրշունը իլէ
ֆէֆի սուրէթատ գամի օլումնուշ իտու-
կինտէն ճանի արանլըեօր։

ԳՈՒՄԱՐԻԱՆԼԷ.— Կլավանի սօգա-
ղը աղըընատի չարգանը տիւքքեանը
իլէ Բէրա Բալատա օթէլինտէ կիսլի գու-
մար օյանմագատա իտուկինտէն էվվէլ-
քի կիւն Սօֆիատան կէլէն պիր Պուլ-
կար՝ Բէրա Բալատատա պիր կէճէտէ 30
պին ֆր. զաիպ իթմիշ վէ պուտան 50
լիրասընը օթէլ տիրէքտօրը ալմըշ օլ-
տուղը միւսթախպէր տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կիլիկիոյ հանգուցեալ Մկրտիչ
Կաթողիկոսի ժառանգորդները՝ Հալէպի
Օսմանեան դրամատան մասնաճիւղին
մէջ աւանդ ձգուած դրամը դանձելով
միայն չեն բաւականար այժմ, այլ
կ'ուզեն եղեր Տ. Մկրտիչ Կաթողիկո-
սին անուամբ Բաֆռ եղած կալուածնե-
րն ալ ձեռք անցնել, և դատավարա-
կան շրջանի մէջ գործը կարգադրել։
Միւս կողմանէ կը լսենք թէ, յիշեալ
ժառանգորդները Ս. Պատրիարքին իրա-
ւախոհութեանն ալ դիմած են քա-
նիցս, յայտնելով որ դատավարու-
թեամբ այսուհետեւ վատակէլիք նիւ-
թական իրաւունքին պիտի նուիրեն
որպէս թէ Աղգ. Ս. Փրկչեան Հիւան-
դանոցին, հերիք է որ անոնք միանգամ
ընդ միշտ զանազան մասնաւոր ան-
ձանց ճանկերէն ազատուին։

—Առաւօտեան թերթի մը փութկոտ
և արագոտն լրահաւաքներէն մին Ագդ.
Հիւանդանոցի գրասենեակը կը վազէ,
լրագրոյս առջի օրը հրատարակած մէկ
ազգային լուրը ոտելու համար։

Եթէ քանի մը օր ալ սպասէր, այդ
լուրը թէեւ քիչ մը ուշ՝ բայց վերջա-
պէս պիտի իմանար։ Որովհետեւ յիշ-
եալ լուրը ուղղակի կատակատար
Տ. Վահրամ Սրբազանէն հաստատ-
ուած է։

«Մանզումէ» սովորութիւն չունի
յիշեալ թերթին պէս՝ Իզմիրի Առաջ-
նորդ Տ. Մելքիսեդեկ Արք.ի նամակ-
ներուն բովանդակութիւնը խեղաթիւ-
րելու, և իր ըսել ուզածը՝ ուրիշին
վերագրելով, հրապարակին վրայ քչե-
լու, ինչպէս յիշուած Սրբազանին՝ Տ.
Գէորգ եպիսկ.ի ուղղած նամակին առ-
թիւ դիտել կը տրուի մեզի։

—Գաղտիւղի եկեղեցւոյն ընդար-
ձակութեան ինդիրը՝ թաղին մէջ օր-
ուան խնդիր եղած է։ Ոմանք կը փա-
փաքին որ՝ Ս. Թագաւոր եկեղեղեցւոյն
ընդարձակումը խորանին կողմէն յառաջ տարուի, ուրիշները կ'ա-
ռարկեն որ՝ այդ ընդարձակութիւնը՝
գաւիթէն դուրս ըլլայ, և մինչեւ փո-
զոցին պատը հասնի տաճարին ներքին
մեծ դուռը։

Կայ նաև ուրիշ դասակարգ մըն ալ՝
որ կը պատճառաբանէ եղեր թէ, եր-
կու կողմի բակերէն առնուի եկեղեցւոյն ընդարձակութիւնը։ Սոյն շինու-
թեան համար հարկ եղած պաշտօնա-
կան հրամանագիրը առնուելու հա-
մար Պատրիարքարանի կողմանէ դիմում եղած է առ որ անկէ։ Սակայն տակաւին գործին սկզբնաւորու-
թեան մէջ վերջնական համամտութիւն
մը գոյացած չէ՝, թէև որ այսօրերս՝
աւելի զգալի եղած է Գաղտիւղի եկեղեցւոյն սահմանափակ վիճակը, մա-
նաւանդ, Ս. Պոսկի խորհուրդին՝ ըստ
Կրօն. Ժողովոյ վերջին որոշման, եկեղեցւոյ մէջ կատարուելէն ի վեր։

Կը լսենք թէ, Ս. Սարգսի երկուշաբթի օրը՝ մի միայն Գաղտիւղի եկեղեցին, վեց պսակ պիտի կատարուի։ Ուր պիտի ազմին այս վեց պսակադրութեանց համար ներկայ գանըւող հանդիսականները։

— Խարբերդի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ Թազ. Խորհուրդը Դեւոնդ քահանայ Մ. Ստեփանեանի ծաղկեայ փիլոն կրելու արտօնութիւն և կոնդակ խնդրեր է Պատրիարքարանէն։

Տեղւոյն պատ. փոխանորդն ալ հաստատեր է արժանաւորութիւնն այդ խնդրանքին։

— Գասմ.Փաշայի Թաղեցիք բոզոքագիր մը պատրաստած են տեղւոյն Ս. Յակոբ եկեղեցւոյն մէջ տեսնուած ինչ ինչ զեղծմանց նկատմամբ, և պիտի ներկայացնեն Կրօն. Ժողովոյ յառաջիկայ նստին։

Այդ զեղծումներուն կարգը դասուած է՝ եկեղեցւոյն գպիրներուն հրաման տալ որ համարձակին ուրբաթ դօրարուպ, Մարքինին եաթաղը օտաեա կիրտի։ Իսկեր Մարքի՝ կէօղլերի տէօնմիւ եաթաղընատն տարշարը ֆիրլամըշ ամը ամը պաղրրեօրտու. Լօրանս՝ իքի ատէմլէ օղրաշըեօրաը. պունլարը պիրիսի՝ Մալօ օլուպ, չաթօ միւտաֆիլէրինին կէլտիեէնի կէօրտիւեի կիպի, հէման ֆիրար իթտի. տիկէրի Ֆոլպէր Բաթէնրօ իտի քի, Թրիպիւսի կէօրտիւեի կիպի, սիլահընը իւղրինէ չէվիրէրէք, ամէշ իթմէք իսթէտի իսէտ, Լօրանս՝ գոլունուն իւղրինէ աթբլարագ, գուրշուն պոշա կիթտի։

Մարքի՝ պու հալի կէօրտիւեի կիպի, «Թրիպի՛ւս կէպէ՛րթ չու խանի» տէեէ պաղրրմաղա պաչլաը։

Թրիպիւս՝ Ֆոլպէրի Մարքինին եումրուզլարընատն գուրթարարագ, պէլինէքի տիկէր թապանճաեի կէօսթէրուպ տէտիքի։

— Վիգոնթ հաղրէթլէրի, գօղումուզը իքիմիզ բայ իսէլիմ։

Մարքի քէմալը ղաղապա պաղրրարքի։

— Պէօյլէ սէֆիլ իլէ տիւէլլօ օլմա՛զ. Թրիպի՛ւս խախի պիր քէօբէք կիպի կէպէ՛րթ։

Լօրանս՝ նէ սէօյլէնէճէկինի չաշրրուպ, պիր զէվճինէ պիր Թրիպիւսէ «Ալլահ աշգընա նէ օլուեոր» տէեէ սէօյլէնիեօրտու։

Լը Բիւէլլօ տախի հիտտէթլէ տէտիքի։

— Նէղաքէթին պուրատա լիւզումը եօ՛ղ, խախնին պէյնինի քարչալա՛։

Թրիպիւս — Պու ատէմ պանա ախտ տիր, նէ իսթէրսէմ էօյլէ եաբարըմ.կէրի՝ չէքիլինի՛զ. Վիգոնթ հաղրէթլէրի՝ օն ատրմատն սթէչ։

Լօրանս՝ հիտտէթինատէն եօրկանընը բարչալատն Մարքիի կէօսթէրէրէք տէտիքի։

ՄԱՐԴԱՅԻՆ

Կիլիկիոյ հանգուցեալ Մկրտիչ
Կաթողիկոսի ժառանգորդները՝ Հալէպի
Օսմանեան դրամատան մասնաճիւղին
մէջ աւանդ ձգուած դրամը դանձելով
միայն չեն բաւականար այժմ, այլ
կ'ուզեն եղեր Տ. Մկրտիչ Կաթողիկոսին անուամբ Բաֆռ եղած կալուածները ալ ձեռք անցնել, և դատավարական շրջանի մէջ գործը կարգադրել։
Միւս կողմանէ կը լսենք թէ, յիշեալ
ժառանգորդները Ս. Պատրիարքին իրաւախոհութեանն ալ դիմած են քանիցս, յայտնելով որ դատավարութեամբ այսուհետեւ վատակէլիք նիւթական իրաւունքին պիտի նուիրեն որպէս թէ Աղգ. Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցին, հերիք է որ անոնք միանգամ ընդ միշտ զանազան մասնաւոր անձանց ճանկերէն ազատուին։

—Առաւօտեան թերթի մը փութկոտ և արագոտն լրահաւաքներէն մին Ագդ. Հիւանդանոցի գրասենեակը կը վազէ, լրագրոյս առջի օրը հրատարակած մէկ ազգային լուրը ոտելու համար։

Եթէ քանի մը օր ալ սպասէր, այդ լուրը թէեւ քիչ մը ուշ՝ բայց վերջապէս պիտի իմանար։ Որովհետեւ յիշեալ լուրը ուղղակի կատակատար Տ. Վահրամ Սրբազանէն հաստատուած է։

«Մանզումէ» սովորութիւն չունի յիշեալ թերթին պէս՝ Իզմիրի Առաջնորդ Տ. Մելքիսեդեկ Արք.ի նամակներուն բովանդակութիւնը խեղաթիւրելու, և իր ըսել ուզածը՝ ուրիշին վերագրելով, հրապարակին վրայ քչելու, ինչպէս յիշուած Սրբազանին՝ Տ. Գէորգ եպիսկ.ի ուղղած նամակին առթիւ դիտել կը տրուի մեզի։

—Գաղտիւղի եկեղեցւոյն ընդարձակութեան ինդիրը՝ թաղին մէջ օրուան խնդիր եղած է։ Ոմանք կը փափաքին որ՝ Ս. Թագաւոր եկեղեղեցւոյն ընդարձակումը խորանին կողմէն յառաջ տարուի, ուրիշները կ'ա-
ռարկեն որ՝ այդ ընդարձակութիւնը՝
գաւիթէն դուրս ըլլայ, և մինչեւ փո-
զոցին պատը հասնի տաճարին ներքին
մեծ դուռը։

Կայ նաև ուրիշ դասակարգ մըն ալ՝
որ կը պատճառաբանէ եղեր թէ, եր-
կու կողմի բակերէն առնուի եկեղեցւոյն ընդարձակութիւնը։ Սոյն շինու-
թեան համար հարկ եղած պաշտօնա-
կան հրամանագիրը առնուելու հա-
մար Պատրիարքարանի կողմանէ դիմում եղած է առ որ անկէ։ Սակայն տակաւին գործին սկզբնաւորու-
թեան մէջ վերջնական համամտութիւն
մը գոյացած չէ՝, թէև որ այսօրերս՝
աւելի զգալի եղած է Գաղտիւղի եկեղեցւոյն սահմանափակ վիճակը, մանաւանդ, Ս. Պոսկի խորհուրդին՝ ըստ
Կրօն. Ժողովոյ վերջին որոշման, եկեղեցւոյ մէջ կատարուելէն ի վեր։

Կը լսենք թէ, Ս. Սարգսի երկուշաբթի օրը՝ մի միայն Գաղտիւղի եկեղեցին, վեց պսակ պիտի կատարուի։ Ուր պիտի ազմին այս վեց պսակադրութեանց համար ներկայ գանըւող հանդիսականները։

— Խարբերդի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ Թազ. Խորհուրդը Դեւոնդ քահանայ Մ. Ստեփանեանի ծաղկեայ փիլոն կրելու արտօնութիւն և կոնդակ խնդրեր է Պատրիարքարանէն։

Տեղւոյն պատ. փոխանորդն ալ հաստատեր է արժանաւորութիւնն այդ խնդրանքին։

— Գասմ.Փաշայի Թաղեցիք բոզոքագիր մը պատրաստած են տեղւոյն Ս. Յակոբ եկեղեցւոյն մէջ տեսնուած ինչ ինչ զեղծմանց նկատմամբ, և պիտի ներկայացնեն Կրօն. Ժողովոյ յառաջիկայ նստին։

Այդ զեղծումներուն կարգը դասուած է՝ եկեղեցւոյն գպիրներուն հրաման տալ որ համարձակին ուրբաթ դօրարուպ, Մարքինին եաթաղը օտաեա կիրտի։ Իսկեր Մարքի՝ կէօղլերի տէօնմիւ եաթաղընատն տարշարը ֆիրլամըշ ամը ամը պաղրրեօրտու. Լօրանս՝ իքի ատէմլէ օղրաշըեօրաը. պունլարը պիրիսի՝ Մալօ օլուպ, չաթօ միւտաֆիլէրինին կէլտիեէնի կէօրտիւեի կիպի, հէման ֆիրար իթտի. տիկէրի Ֆոլպէր Բաթէնրօ իտի քի, Թրիպիւսի կէօրտիւեի կիպի, սիլահընը իւղրինէ չէվիրէրէք, ամէշ իթմէք իսթէտի իսէտ, Լօրանս՝ գոլունուն իւղրինէ աթբլարագ, գուրշուն պոշա կիթտի։

Մարքի՝ պու հալի կէօրտիւեի կիպի, «Թրիպի՛ւս կէպէ՛րթ չու խանի» տէեէ պաղրրմաղա պաչլաը։

Թրիպիւս՝ Ֆոլպէրի Մարքինին եումրուզլարընատն գուրթարարագ, պէլինէքի տիկէր թապանճաեի կէօսթէրուպ տէտիքի։

— Մօսիէօ Թրիպի՛ւս, պիղէ վէ զէվալը զէվճիմէ մէրհամէթ իսթիրիզ. պէօյլէ վագթատա տիւէլլօ օլո՛ւրմը.

Թրիպիւս՝ Լօրանսը զէվճինին եաբընա կէօթիւրուպ, պիր թավրը զարիպատ օթուրմասընը ըէճա իւէ Ֆոլպէրին դարշուսընա կէչտի։

Մարքիզ՝ ըէճանընն ֆիտտէ վէրմէէճէկինի անլաեուպ, եիւղիւնի զէվճինին եաթաղը իչինտէ սագլատարագ, ճէրէեան իտէճէք հալի կէօրմէմէք իսթէտի։

Թրիպիւս թապանճաընը գալըրարագ, «նըշան ալը՛նը էֆէնտի» տէտի։

Ֆոլպէր վէ Թրիպիւս՝ պէլլէրինատէն թապանճալարընը չըգարտըլար. պիր միւտատէթ սիւքիւթ վագը օտաեա. Լօրանս՝ պաչընը գալարարագ, հալի կէօրմէմէք իսթէտի։

Թրիպիւս՝ «աթե՛չ» գօմանատաընը վէրտի։

Ի. Բ. «Բզիի մէջ հաւաքուած պոզիներուն՝ իմ իրաւունքս ըլլալը»։ Ատենապետ Սրբազանը պատիժի խօսք չընելէ զատ պատիւ՝ պաշտօնի խօսքեր ըրաւ։ Ուստի, ընդունեցէ՛ք, սիրելի՛ս, թէ մեզ վերագրուած արարքները անհիմն են։

Ընդունեցէք, խնդրեմ, չնորհակալիքս և ողջոյններս։

Վահրիճ Ծ. Վրդ. Շահլամեան

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԼՕՆՏՐԱ. 12 փետրուար.—Վագթըյլա Ինկիլիթերանէն Տէրսէատէթ սէֆարէթիմնէ պուլունմուշ օլան լորա տիֆֆրէն վէֆաթ իթմիշ տիր։

ԲԱՐԻՍ. — Ֆաս հաքիմի հաղրէթլէրի՝ Ֆրանսա սէֆիրիյլէ հէյեթը մախսուսաընը բէսմէն գապուլ իթմիշտիր։

ՊԷԼԿՐԱՏ. — Սգուբչինա մէարիֆ պիւտճէսինի գապուլ իթմէկէճէք օլուրսա, մէարիֆ վէ մէզահիպ նազրրը Մ. Գօվաչէվիչ՝ խոթիֆա իտէճէքմիշ։

ԲՕՄԱ. — Գապրինէ բարլամէնթօնն պու կիւն քիւչատնատա օգունճագ նուֆթը գրալիեի գալէմէ ալմըշլար սբը։

ԼՕՆՏՐԱ. — Ինկիլիթէրա - Ժաբօնիա մուահէտէսի՝ Ամէրիգատա վէ Ժաբօնիատա հիւանը սուրէթաէ վէ Ալմանիատա գայսրըլըգլա թէլագրը օլունմուշ սբը։

ՊԻՐԼԻՆ. — Ալմանիա թարաֆընատան Վէնէզուէլա հիւքիւմէթինէ եագընատա պիր իլթիմասօմ թէպլիգ օլունճաղը բիվաէթ օլունուեօր։

ԲԷՇԹԱ.—Ճաճարիսթան պօրէյարընընն պիրէյտիրիմէսի մուտամէլէսինէ եարին պայլանաճագ վէ ապրիլ այընատա մուամէլէ խրթամ պուլաճագ սբը։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. Ուսմ. տիւն ազչ. գաբ.	28—32
» » » էն եիւքսէք	28—32
» » » էն աչաղը	28—28½
Բուսմէլի չըմէնս. ազչմ գունատ	116—
» » էն եիւքսէք	116—⅛
» » էն աչաղը	115½—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Բէյժի ապսիոնը Օս. լիր.	
Սիկարէթ Ա.	—96
» Բ.	—55
Թրամվայ	5—70
Ժուբսանա	1—45
Օպլիկասիոն Թրամվայ	485—
Ամբրանա	3—57
Գօրբօրասիոն	0,08
Գոմմէրսիալ	0,09
Լօրիօմ	50—
Պանգ Նասիոնալ սը Կրէդ	403—50
Թրանսվաալ	155—
Բրնիթըմ Թանվիլաթը	485—
Դրէսի Ֆոնսիէ Էմիրսիէն	266—
Մնսաուլը չըմ՝ ագիոնը	10—20

ԱԳԶԷԼԷՐԻՆ ՖԻԾԱԹԸ

Օսմ. լիրաաը 100 դ. տան	դ. բբ.
Պէյսայ մէճիտիյէ ֆարգը	108—05
Մէթալիք	99—
Ինկիլիզ լիրաաը	110—05
Ֆրանսըզ ալթունը	87—26
Բօլ	90—20
Գրէմիզ ալթունը	51—06
Գարպոն գայմէսի	8—60

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 12 փետրվար

Ինկ. էսհամը Ինկ. լիրաաը	94—81
Օսմ. էհամը գաբանաը	25—87
» » Բ	51—25
» » Գ	27—87
Օսմանլը Պանգասը	12—87
Մըսրը Տուլ. մութթահրէ	107—50
Պուլկար իսթիգրազը	83—
Գամպիո Բարիզ 3 այ վասէ	25—32½
Թրանսվաալ	6—25
Շարթրէթ	4—25

Բարիզ 12 փետրվար

Ֆրնա էսհ. 4% ֆր.	101—27
Եէնի Օսմ. էսհամը գաբանաը	26—42
Բուսմէլի չըմէնտրֆէրի	118—
Օսմանլը Բէժիսի էհամը	326—
» Պանգասը	573—
Դրէսի Լիոնէ	1060—
Իթալիա էսհամը	100—30
Բաքորիթէ Թիւրք	—
Օսմանիյէ	
Տուան Օթօման	517—
Սրանսեալ	78—67
Թրանսվալ	158—
Գամպիո 3 այ վասէ	225—10
Լիմիրսիէ իւնիֆիէ	109—50
Շարթրէթ	112—

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	110—15
Բարիզ 3 այ վասէլի	22—87¾
Ֆիորէն Մանտա	21—75
Վիէննա չէքի (գուբոն)	——

Պերլին 12 փետր.

Բուսմէլի չըմէնտրֆ. (մարգ)	115—60
Լօնտրա իւզերինէ գամպիո	20—295

Վիէննա 12 փետր.

Լօնտրա իւզերինէ գամպիո	239—60
Բուսմէլի չըմէնտրֆէրի ֆր.	112—50
Օսմանլը Բէժի ագիոնը	301—50

ՅԿԵՃԷԲԻ ԹԵԼԵԿՐԱՖԼԱՐ

ՐՕՄԱ, 13 Փետրուար.— Իթալիա
գրալը հաղրէթլէրինին Ֆրանսահա
սէեահաթը թէգարրուր իթմիշ տիր.
միւշարիւէյի հաղրէթլէրի՝ Ֆրանսանը
Գան չէհրինատ Ինկիլիթէրա գրալը
հաղրէթլէրիյլէ միւլազը օլաճագ սբը։

ԼՕՆՏՐԱ. — Ինկիլիթէրա - Ժաբօնիա
մուահէտէսի՝ Ամէրիգատա վէ Ժաբօ-
նիատա հիւանը սուրէթաէ վէ Ալմա-
նիատա գայսրըլըգլա թէլագրը օ-
լունմուշ սբը։

ՊԻՐԼԻՆ. — Ալմանիա թարաֆընատան Վէնէզուէլա հիւքիւմէթինէ եագընատա պիր իլթիմասօմ թէպլիգ օլունճաղը բիվաէթ օլունուեօր։

ԲԷՇԹԱ.—Ճաճարիսթան պօրէյարընընն պիրէյտիրիմէսի մուամէլէսինէ եարին պայլանաճագ վէ ապրիլ այընատա մուամէլէ խրթամ պուլաճագ սբը։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. Ուսմ. տիւն ազչ. գաբ.	28—32
» » » էն եիւքսէք	28—32
» » » էն աչաղը	28—28½
Բուսմէլի չըմէնս. ազչմ գունատ	116—
» » էն եիւքսէք	116—⅛
» » էն աչաղը	115½—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Բէյժի ապսիոնը Օս. լիր.	
Սիկարէթ Ա.	—96
» Բ.	—55
Թրամվայ	5—70
Ժուբսանա	1—45
Օպլիկասիոն Թրամվայ	485—
Ամբրանա	3—57
Գօրբօրասիոն	0,08
Գոմմէրսիալ	0,09
Լօրիօմ	50—
Պանգ Նասիոնալ սը Կրէդ	403—50
Թրանսվաալ	155—
Բրնիթըմ Թանվիլաթը	485—
Դրէսի Ֆոնսիէ Էմիրսիէն	266—
Մնսաուլը չըմ՝ ագիոնը	10—20

ԱԳԶԷԼԷՐԻՆ ՖԻԾԱԹԸ

Օսմ. լիրաաը 100 դ. տան	դ. բբ.
Պէյսայ մէճիտիյէ ֆարգը	108—05
Մէթալիք	99—
Ինկիլիզ լիրաաը	110—05
Ֆրանսըզ ալթունը	87—26
Բօլ	90—20
Գրէմիզ ալթունը	51—06
Գարպոն գայմէսի	8—60

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 12 փետրվար

Ինկ. էսհամը Ինկ. լիրաաը	94—81
Օսմ. էհամը գաբանաը	25—87
» » Բ	51—25
» » Գ	27—87
Օսմանլը Պանգասը	12—87
Մըսրը Տուլ. մութթահրէ	107—50
Պուլկար իսթիգրազը	83—
Գամպիո Բարիզ 3 այ վասէ	25—32½
Թրանսվաալ	6—25
Շարթրէթ	4—25

Բարիզ 12 փետրվար

Ֆրնա էսհ. 4% ֆր.	101—27
Եէնի Օսմ. էսհամը գաբանաը	26—42
Բուսմէլի չըմէնտրֆէրի	118—
Օսմանլը Բէժիսի էհամը	326—
» Պանգասը	573—
Դրէսի Լի

"ՄԱՆԶՈՒՄԷ"Ի ՆՈՐ ԶՈՒՅՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Աշ ԽԱՐՀԱԲԱՐ ՆԱՐԵԿ

ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ «ՔԱՍԻՄ»

ԳՐՔԻ ԶԵՒՈՎ

ԶՐԻ ՊԻՏԻ ՏՐՈՒԻ

ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Մեծ-Պահքի առաջին օրէն սկսեալ (փետր. 25) «Մանզումէ»ի ընթերցողներուն՝ բացէն պիտի տանք ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՆԱՐԵԿԻՆ զոր դիւրահասկնալի ոճով պատրաստած էր Քասիմ ու սակէ մէկ երկու տարի առաջ՝ անարմէ մէկ քանի նմոյշ հրատարակած «Բիւզանդիոն»ի մէջ։

Աւելորդ է ներբող հիւսել Նարեկի մասին որ նուիրական մատեանն է ամէն Հայ քրիստոնէի ու հազար տարիներէ ի վեր մեծ երկիւղածութեամբ կը պահուի ամէն տան մէջ, իբր թանկագին մարմնացումը կրօնային բանաստեղծութեան։

Եթէ ըստ Ռուսանդ հաւատացեալները իբր հուսաքի զօրաւոր կռուան մը կը փարին Նարեկին, նորահաս երիտասարդութիւնն ևս ոչ նուազ յարգանքով ու երկիւղածութեամբ կը վերաբերուի անոր, հայ գրականութեան ամենէն ինքնատիպը, վսեմն ու հոգեցունցը տեսնելով Հայ վանականին այս սրտաբուխ մաղթանքներուն մէջ։

Մինակ մայրենի եկեղեցւոյ հարազատները չեն որ այս պաշտումը կ'ընծայեն Նարեկին, Հայ եկեղեցիին բաժնուած միւս հատուածներն ալ հաւասարապէս յարգանք կը տածեն Նարեկին նկատմամբ, որովհետև միայն Աստուծոյ նուիրուած աղօթքի գիրքն է ան, վերծ վարդապետական խնդիրներէն։ Նարեկի որքաղնասուրբ հեղինակը Տ. Գրիգոր Նարեկացի, հոգեկան վերացումներուն մէջ գրած է այս անմահ գիրքը որ շարունակ հին և նոր եկեղեցականներուն շուրջ կը դեգերի, ապշեցնելով ընթերցողը՝ Ս. Գրոց իւրաքանչիւր բառին նկատմամբ, իր ուսեցած խոր հմտութեան վրայ։ Արեւելագէտներ՝ հիանալով Նարեկի գոհար գրականութեան վրայ, թարգմանած են զայն մէկէ աւելի օտար լեզուներու, ուր ևս մեծ ընդունելութեան արժանացած է, Բրիտանական հաւատքին այս վեհամարգանը։

Այս մեծ գիրքը, այս հոյակապ մատեան որ հազար տարուան անեղծ աւանդմ'է, ահաւասիկ ձրիաբար պիտի նուիրենք «Մանզումէ»ի ընթերցողներուն, վասն զի լալով որ մեր այս զոհաբերութիւն սիրով պիտի ընդունուի հասարակութեան ամէն դասակարգէն, նոյն իսկ անոնցմէ որոնք մինչև հիմա լրագիր կարդալու սովորութիւնը չունին։

10 ՓԱՐԱՑԻ ՓՈԽԱՐԷՆ

ՄԵԾԱԾԱՒԱԼ ԹԵՐԹ ՄԸ ՃՈԽ ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ ԵՒ

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ՆԱՐԵԿԸ

ԴԻՒՐԱՀԱՍԿԱՆԱԼԻ ԼԵԶՈՒՈՎ ՅԻ ՄԱՔՈՒՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՄԲ

ԻԲՐԵՒ ԳԻՐՔ՝ ՊԻՏԻ ԶԻ ՇԱՏՈՒԻ

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ՆԱՐԵԿԸ

Միայն «Մանզումէ»ի բաժանորդներն ու գնողները պիտի ստանան նուիրական մատեանը՝ «Մանզումէ»ի սովորական գնէն աւելի բան մը չի վճարելով անոր համար։

Անոնք որ կը սիրեն Նարեկը, հաճոյք կ'զգան անոր հոգեպարար ընթերցումներէն, անոնք որ իրենց նակցած լեզուով աղօթագիրք մը կ'ուզեն, նաև անոնք որ իրենց առաջադէմ օրերուն ու վշտաւոր ժամերուն հոգեկան սփոփանք մը կը փնտռեն, պէտք է փութան օգտուիլ առիթէն։ ՏԱՍԸ ՔԱՌԱՑ վճարելով, օրուան ներքին ու արտաքին լուրերը, հեռագիրները, Աղդ. լուրերը, այժմէութիւն ունեցող յօդուածներն ու տեղական և թարգմանածոյ վէպերը կարդալէ զատ, պիտի ստանան նաև

ԹԱՆԿԱԳԻՆ ՄԱՏԵԱՆԸ

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ՆԱՐԵԿԸ

Նոյնպէս գաւառացի աղդայինք պէտք չէ ուշադրութենէ վրիպեցնեն կարեւորութիւնը տուիթին. այսօրը վաղուան յետաձգելու չի գար, փոխարէն 25ին պիտի սկսինք Նարեկը, հետեւաբար հիմակուընէ իսկ անհրաժեշտ է բաժանորդագրուիլ «Մանզումէ»ի։

Կը խնդրուի ձեռնտու անձնաւորութիւններէ, օգնել այս կրօնական հրատարակութեան, հասարակութեան ամէն խաւերուն հասկցնելով թէ, ո՛րչափ դիւրութեամբ պիտի ոտանան ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ՆԱՐԵԿԸ։

ՃԷՑԼԱՆ

ՀԱՋԸՐ ԷԼՊԻՍԷ ԻԶՈՒՆ ՊԷՕՅԻՒՔ ՄԱՂԱՋԱ

ԶԱՐԻՖ, ՈՒՃՈՒԶ ՎԷ ՏԱՏԵԱՆԸԳԼԸ

Սուլթան Համամընտա եէնի աչբան մէյտանա նազը, Բինթո խանընդն խարիճինտէ, Ն. 2։

ՃԷՑԼԱՆ մաղաղասընտա զարիֆ, տաեանընգլը, ալէա վէ հէր մէվսիմին մօտասընա վէ հիւանը թապիպա մուվաֆֆըգ վէ հէր սինէ վէ վիճուտէ ուլկուն էրքէկ վէ գատրն վէ չօճուգ էլպիսէլէրի մէվճուտ պուլունուր։

ՃԷՑԼԱՆ մաղաղասընդն միւէսոիսի Ռուբէն Մաղաքեան՝ պիր չօգ սէնէլիք թէճրիւպէլէրինտէն, միւշթէրիլէրինն տախի իսթիֆատ իթմէսինի արզու իսէրէք, հէր պիր լիպաս իչուն օլ տէրէճէ ուճուզ վէ գապիլը իւթիրա ֆիթթլար թագտիր իթմիշ տիր քի, եէրլի վէ եէնէպի հիչ պիր մաղազա քէնտիսի իլէ ըէդապէթ էտէմէզ։

Միւհթէրէմ միւշթէրիլէր՝ պիր թէշրիֆլէրիլէ մէղթիւր հազրգաթը թասդիգ պուեուրաճագլար տըր։

Էմր պույրուլտուղը հալտէ, էօլչիւ իւղէրինէ զանէթ կազըրդը էլպիսէլէր տախի իմալ օլունուր։

ԲԱՁԱՐԼԸՂ ԵՕԳ ՏԸՐ։

ՆԻՒՄԷՐՕՍԸ 2 ՂՐՇ. ՏԸՐ

ԲԱՁԱՐ կիւնլէրի տախի ԱԶՂԴ տըր։

ԻԶՄԻՐԻ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅԻՑ ՀԱՄԱՐ

ՏՕՔԹՕՐ

Եթէ կ'ուզէք առանց վնասակար նիւթեր պարունակելու ազնիւ սիկառի թղթեր ունենալ, ծխեցէ՛ք Յովսէփ Էլակէօզեանի

ՏՕՔԹՕՐ

անուն բուն իտալական ամենաընտիր սիկառի թղթերը, որոնք եթէ ուրիշներէ ճշգրիտ առաւելութիւն մը ունին, այս է որ իր չորին մէկ մասը յատկացուած է տեղւոյս (Իզմիրի) Ներսէսեան Որբանոցին։ Ամէն Հայ զայն գործածելով, թէ՛ ուղղակի նպաստած կ'ըլլայ գթասիրական հաստատութեան մը և թէ իր պէտքը լրացուցած։

ՓՈՐՁԵՑԷ՛Ք ԵՒ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՔ

Վաճառատունս կը գտնուի նաև ուրիշ սիկառի թղթեր։

Թէց, Թէց, Թէց

Հնդկաստանի և Ջինաստանի ամենաընտիր թէցերը բերել տուած եմ։ Զմեռուան այս ցուրտ օրերուն շատ յարմար կուգայ ստամոքսներ տաքցընելու։ Անարատ և մաքուր։

Դիմեցէ՛ք անգամ մը միայն, ու յետոյ փոյթեռանդն պիտի վաղէք ինքնին։

Այս տեսակ գործերու մէջ իմ ունեցած բաղմամեայ փորձառութիւնը կը բաւէ երաշխիք մը ըլլալ սիկարի թըղթին և թէյին աղնութեան։

Կը ծախուին՝

ՄԵԾԱՒԱՒԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱՒԱՆԱԿ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԶԵՂՔ

ՄԻԱԿ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ

Իզմիր, Բէյրամալըար-Պաչը

ՅՈՎՍԷՓ ԷԼԱԿԷՕԶԵԱՆԻ

Վաճառատունը։

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

Ս. ԴԱՒԹԵԱՆԻ «ՆՈՐ ԴՊՐՈՑ»ի

Զ. և Է. պրակները։

Մամուլի տակ է Հ. պրակը։

ՈՒԷՍԴԸՐՈՆ

TORONTO WESTERN LONDON

ԲԱՐԼԱՄԷՆԹՕՆԸՆ ԳԱՐԱԲԸ ՄԱԽՍՈՒՐՍՈՒՐՑԼԱ ԹՕՐՕՆԹՕ ՎԷ ԼՕՆՏՐԱՏԱ

1851Տէ ԹԷՍԻՍ ՕՂՈՒՆՄԸՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐԾԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թագմին օլունան զիյանլարընն մէճմուլ	Ֆունտ · լիրա	6,000,000
Մէվճուտ ագչէ վէ հասըլաթը սէնէվիյէ	» »	1,250,000
Քեամիլէն թէճտիյէ օլունմուշ սէրմայէ	» »	410,000

Թուրքիա չիւպէսինին միւտիրի ուժմուտիսի. ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ Իսթանպոլ, Պահճէ Գաբու, Անանիասի խան, Ն՝ 20, 21, 22։

Թաչրալարտա իչկիւղար վէ միւթէպէր աճէնթէլէր արանըլմագտա տըր

ԻԶՄԻՐ.— Շէհրիմիզին էն մասրուֆ Ֆրանսըզ վէ Ալման գումբանիալարընն սէրմայէսի հասըլաթընա նիսպէթէն 100 % օլտուղը հալտէ Ուէսթընի 125 % տիր։ Իլթէ պու հազիգաթ Ուէսթընն բագիսպէրինէ թէֆէվվիւգ իթմիրմէյէ էն պէօյիւք թէէմինաթ տըր։

ԱՐԻՍ ԵՒ ԸՆԿ

ՇՈԳԵՆԱՐԺ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ

ՀՈՏԵՂԻՆԱՑԻ ԷՒ ՕՃԱՌԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ Է 1889ին

Ի ԳՈՂԴԻՍ

Թանգարանէ

ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առաջնակարգ մեքենաներով օժտեալ և եւրոպացի վարպետի մը հսկողութեան ներքեւ կ'արտադրէ ամենանուրբ հոտեղէններ ինչպէս նաև թուալէթի հոտաւէտ և լուացքի պարզ օճառներ։

Տեսակի ազնուութեան մասին եւրոպական ամենամեծ գործարաններու ապրանաց դէմ մրցելու առաւելութեան կը միացնէ գիներու դիւրազանց ժամանութիւնը։ Փափաքողներուն քաթալոկը ձրի կը ղրկուի։

Մեծաքանակ գնում ընել ուզողները կրնան դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ Օրտաագաք և Կ. Ռսնիճեան Որդիք վաճառատունները, իսկ գաւառներու և օտար երկիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ է ստորեւ, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցադրութիւն մը պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով։

ԲԱՐԻԶ.—ՊՊ. Լաքառիէռ Որդի և Ընկ. 28, Ռիւ Շաթոսէօն։

ՊՈՄՊԱՔ.— ՊՊ. Ապքար և Ընկ.

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ.—Պ. Մ. Գալֆեան.

ԳԱՀԻՐԷ.— Պ. Հ. Ռոզանթալ.

ՌՈՒՍՃՈՒԿ.— Պ. Պ. Կ. Ռսնիճեան Որդիք.

ՎԱՌՆԱ.— Պ. Կէռան Արտիթի.

ՍԵՐԱՍՏԻԱ.— Պ. Պ. Վ. Ս. Մեծաուրեան։

ԻԶՄԻՐ.— Պ. Յակոբ Մոմճեան։

ՌՈՏՈՍԱԹՕ.— Պ. Յակոբ Բսօլատալ։

ՋՄԻՐՆԻԱ.— Պ. Հայրիրիս Վառնինկ.

ՍԵԼԱՆԻԿ.— Պ. Տիւս Ֆէրնանտէզ.

ԻՒՍԿԻՒԴԻՐ.— Պ. Մ. Քափուանս.

ՊԷՅՐՈՒԹ.— Պ. Ֆրանքլ Շիֆֆնէր.

ՍԱՄՍՈՆ.— Պ. Պ. Պետրոսեան Եղբարք։

ՏՐԱՊԻԶՈՆ.— Պ. Արիս Կ. Ռսնիճեան.

24—10

ՊԱԼԳԱՆ

ՍՕՖԷԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ

ՍԵՐՄԱՅԷ, ԻՀՈՒԹԻՒԱԹ, ԹՈՒՄԻՆԱԹ ՖՐ. 7500000

1899տա մէրի իւլիֆա էօմիւր սիկուրթասը պէտէլի ֆրգ.	19,534,276
» » եանկընը » » »	460,267,203
» » » » բրիմի »	1,433,965

Էօմիւր Խէրիմնի վէ չօճուգլար իչիւն միւթէտիլ չէրսիթի իլէ սիկուրթա ագտ իսէր։

Եանկընը էոլը հէր նէվի պիտա վէ էշեա իւղէրինէ սիկուրթա ագտ իսէր։

Նէֆէյսի էոլլարընը էոլը մալ, էվրագը նագտիյէ վէ վաքօր սիկուրթասրը գապալ իսէր։

Հիսսէտարանա՝ 1896տա 18½ %, 1897տէ 18 %, 1898տէ 18 %, 1899տա 16 % թէմէթթիւ թէվզի իթմիշ տիր։

Շերքէթին Պանքէրլէրի (Տէրսասաէթտէ Գրէտի Լրոնէ, Լօնտրատա Անկլօ Աւոթրիան Պանգ, Սօֆեատա Պանգ Նասիոնալ Պիւլկար։

Թաչրալար իչիւն միւատաիտ վէ միւթէպէր քէֆիլէթլի աճէնթլէր արանըլըյոր

Թիւրքիա իչիւն ումումի աճէնթէ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Գալաթա Մէրթէպանի օսգագ, Ճէտիտ խան

Թիւրքիա իչիւն ումումի միւֆէթթիշ.— Ա. ԿԻՒՐԵՂԵԱՆ

ՄԻՆԱՍ Գ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

ԵՒ

ՈՐԴԻ

19, Կ. Պոլիս, Մէհմէտ Բաշա Խան, 19.

Երկար ժամանակէ ի վեր իր յանձնակատարի հանգամանքով ծանօթ Մինաս էֆ. Քէչէճեան, ընկերակցութեամբ որդւոյն Յարութիւն էֆ.ի, երեք տարիէ ի վեր բացած է նաեւ ԿԵՆԱՑ և ՀՐԴԵՀԻ ապահովագրութեան գործակատարութիւն մը ալ, բնաբան ընտրելով ունեցած ընկերութեան օրէնքները ամենայն ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԵԱՄԲ և խիստ ՃՇԳՐԻՏՈՐԷՆ բացատրել։ Արդէն ապահովագրական ճիւղին մէջ ըրած յառաջդիմութիւններին գրաւական մըն է ժողովրդին բարձր համարման։

Հարկ չկայ այլ ևս տատամսիլ ապահովագրիչի մը ընտրութեան համար։

Դիմեցէ՛ք ամենայն վստահութեամբ

ՔՒՉԷՃԵԱՆ ԳՐԱՄՍԵՆԵԱԿԸ՝

ուր պատրաստ կայ միշտ ապահովագրական այն պատուաւոր պայմանները որ իր հեղինակած գրքոյկին մէջ հանրածանօթ է։

ՉԿԱՐԴԱՑԱԾ ՄԻ՛ ԱՆՑՆԻՔ

Արիւնը, ոսկորները, ջիղերը, ակռաները և մարդուս կազմուածքին ուրիշ մասերը որոշեալ քանակութեամբ ՖՍՍՖՕՐ կը պարունակեն որ մարմնոյն առողջութիւնը պահպանելով անդամներուն կանոնաւորաբար աշխատելուն կ'օգնէ։ Այս Ֆոսֆորը որ թանկագին է մարդկային կազմուածքին համար, շատ անգամ կը քիչնայ հիւանդութեանց պատճառով և այն անձը որ կորսնցուցած է մարմնոյն ֆոսֆորը, տեւական տկարութեանց կ'ենթարկուի։ Արիւնը կը տկարանայ, ջիղերը կը թուլնան, ծունկերը կը կարտին, ամբողջ մարմնոյն և գլխաւորաբար ուղեղին մէջ յոգնութիւն կը զգայ, սիրտը կը տրտիսէ և դեռ այս կարգի շատ մը անհանգստութիւններէ կը տառապի։

Կորսուած Ֆոսֆորը կրկին տրեան մէջ մացնելու և զայն զօրացընելու համար, բժիշկներ երբ հնարք մը կը խորհէին, այս տարի Բարիզի առաջնակարգ քիմիագէտ Պիլեօն՝ Օ վՕ ԼԷՍԻԹԻՆ ՊԻԼԵՕՆ անուամբ դեղ մը հրնարեց որ կորսուած ոյժը կատարելապէս կը մտցնէ արեան մէջ, ջիղերը-ոսկորներն ու մարդուս կազմուածքը կը զօրացնէ, և մարմնոյն դիւրաշարժութիւն կուտայ։ Անոնք որ իրենց ուղեղն ու մարմինը յոգնեցուցած են, անոնք որ զեղծումներու պատճառով անկարողութեան մատնուած են և վերջապէս անոնք որ ոյժի պէտք ունին, անհրաժեշտ է որ Օ վՕ ԼԷՍԻԹԻՆ ՊԻԼԵՕՆ Ο vc-lécithine Billon անունն։ Օ վՕ լէսիթին Պիլեօնը որ ամէնէն ազդու դեղն է շաքարախտին, ընդունուած էր Ֆրանսայի բժշկական Ակադէմիէն և կը ծախսուի մեծ դեղագործներու ու դեղավաճառներու քով։

ՍԱԹԼԷՂ ԱՐՍԱ

Պողոսիկինտ Սարքեար Եէնիմահալլէսինտ Բազարպաշը գարաղօլը գուրպկինտէքի ճէսիմ արա, չէրսիթը մուէտիրիէ իլէ սաթրկանտան, արզու իսէնէք զէվաթը, Շէրիֆ բաշա խանընտա, 32 Ն. օտայա վէ եախոտ մաթպուսայա միւրաճաաթը իլան օլունուր։

ԳԱՏԸԳԻՒՂԻ ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Մանզումէ՝ Գասը գիւղ, եկեղեցիին դիմացը Զաուբճեան դեղարանը կը գտնուի ամէն առտու, ուր կրնան դիմել նաև բաժանորդագրուիլ փափաքողները։

ՏԷՐ և ՏՆՕՐԷՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՑՍԷՐԵԱՆ

)(111)(

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖԷՔԵԱՐ»Ի

ՔԱՍԻՄ

ԺԱՌԱՆԳՈՐԴԸ

ԱԼԷՔ ՏՈՀԷՄԱՑԻՆ ԴԵՌԱՆԳԷ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Գ.

Վաղուէր կինը մեղմակիցին ջլապինդ բազուկներուն տակ խեղդուելու սասիճանին հասած՝ դերմարդկային ճիգեր կ'ընէր, ոսկիները չի յանձնելու տենդոտ կատաղութեամբ և շարունակ կը ճանկռէր Աբսաթոլի ձեռքերը։

Երկուքն ալ կը յամառէին իրենց արծաթամոլութեան մէջ, կինը մանաւանդ՝ կատղած, փրփրած դազանի նման կը պաշտպանէր զինք մերթ օձի նման գալարելով ու մերթ ալ երեսն ի վար ինկած՝ դեղինները ճանկռտելով, Աբսաթոլի անխնայ հարուածներուն տակ։ Վերջապէս քսակահատը այն սասիճան նեղեց կինը որ չի կրնալով այլ ևս տոկալ, խեղդուկ ձայնով մը՝ «օգնութի՛ւն, հասէ՛ք», պոռաց, և սկսաւ կարելի եղածին չափ աղմուկ, ժխոր յարուցանել, ամէն նկատում, երկիւղ, շրջահայեցութիւն մոռնալով։

Ալ կորսուած էին. Աբսաթոլ կ'զգար որ պարգան և կատաղութենը մէջ իսկ շարունակ կոչում կ'ընէր հակառակորդին շրջահայեցութեան։

—Խենդ ես, կը պոռար, բերանը բռնելով կնոջ որ աղմուկ չի հանէ. խենդ ես, չե՞ս խորհիր հետեւանքը դիմարութենդ, հիմա պիտի արթննայ մարդը մեր աղմուկէն։

—Թող արթննայ, ոռնաց կինը, վըրէժխնդրական ոգւով, աւելի աղէկ, պատիժդ կը դանես։

Բայց երկուքն ալ չէին շեղում ըներ և կը շարունակէին իրենց աղմուկը, որմէ ընդոստ արթնցաւ Յովհաննէս ու դիմադրութենէն սթափելով, այլայլեցաւ։ Առաջին գործն եղաւ ձեռքը գրպանը տանիլ ոսկիներուն գոյութիւնը ստուգելու հետաքրքրութեամբ. բայց որչափ մեծ եղաւ երկիւղն, երբ դատարկութիւն միայն գտաւ ծոցերուն տեղ. միւս կողմէ անդին սենեակին աղմուկը լսելով ակամայ տուաւ ու բնական ուշիմութեամբ հասկցաւ որ անարգ խաղի մը զոհուած էր։

Ցաղնաժամը մեծ էր. ներկան, ապագան պիտի խորտակուէր անխոհեմ ընթացքին հետեւանքով. ամբողջ ոյժը ժողվեց, փոքրիկ վեցհարուածեանը զոր ճամբրդութեան պահուն գնած էր, ձեռքը բռնեց ու երկու թշուառականներուն սենեակը մտնելով.

—Վատո՛ր, գոչեց, կատաղութեամբ, հիմա ինչպէս պիտի ազատիք վրէժխնդրութենէս, վատո՛ր։

Երկուքն ալ պահ մը զիրար մոռցած ու քարացած մնացին։ Աբսաթոլ դինք փնտռելու չարժում մ'ըրաւ, ինչ որ չվրիպելով Յովհաննէսի աչքէն.

—Մի՛ շարժի՛ր, մի՛ շարժի՛ր դոչեց, վեցհարուածեանը կարկառելով, հիմա անմիջապէս կը ֆախֆախեմ երկուքդիդ. թշուառական վատո՛ր, դիս մեռած կարծեցիք, ո՞ւր է, հանեցէք տեսնամ ոսկիները։

—Ինչ ոսկի, կակազեց լսիրշ կինը, նմանը խիստ քիչ անգամ տեսնուած յանդգնութեամբ մը։

—Անգամ մը խաբեցիք զիս, ալ սպասեցէք որ խաբէք. հիմա կամ շան պէս կը սատկիք հոս գնդակին տակ և կամ առանց ժամանակ կորսնցնելու կը յանձնէք դրամներս։ Մնաց որ պահակներն ալ հեռու չեն և առաջին ձայնիս հոս պիտի փութան։

Յովհաննէսի սպառնալիքները իրական էին, երկուքն ալ կրնար ջախջախել իր երիտասարդական անեղծ ոյժով ու միեւնոյն ժամանակ պատուհանէն գնդակ մը արձակելով կամ պօռալով կրնար մեծ իրարանցում պատճառել ու ձերբակալել տալ զիրենք։

Երկուքն ալ վաղեմի չարագործներ էին խորամանկ տեսակներէն. Աբսաթոլ կեղծ անունը կրողը, շրջս հինգ անգամ դատապարտուած, քանա մտած եկած էր Իզմիրէն մեկնելէն ի վեր, իսկ լկտի կինը որուն «ամուսինս» պատղոսը կու տար, պարզապէս խաբեբայ քսակահատ մըն էր որուն հետ պարտեզին մէջ իսկ ժամադիր եղած ու կարգադրած էին Յովհաննէսը կողոպտելու ծրագիրը որ յաջողած էր երիտասարդին անփորձութեան և մեղսակիցներու խորամանկութեան ու գըլխաւորաբար կնոջ հրապուրիչ գեղեցկութեան պատճառով։

Հիմա սակայն ամէն յոյս կը կորսուէր իրենց արծաթամոլութեան պատճառով և այս գործէն շան չընելէ զատ բաւական դումար մըն ալ պիտի տային, եթէ սակայն Յովհաննէս վեհանձնութիւն ունենար ոստիկանութեան չի յանձնելու դիրքնք։

Աբսաթոլ անձնապաշտպանութեան տակար փորձ մը ընել կանալով.

—Բայց դուք չատ ազդուած կերեւաք գարկնուրէն, պարոն Յովհաննէս, ըսաւ, կը յանձնարարեմ որ քիչ մը ևս հանգիստ ընէք ձեր անկողնոյն մէջ, որովհետեւ, շատ տաքրդինակ կացութեան մէջ կը տեսնեմ զձեզ։

—Դրամնե՛ր, հարիւր ութսուն ոսկին, ճար չի կայ կը սառկեցնեմ զձեզ։

—Իրաւ դեռ ինքդինք գտած չէ, ըսաւ կինը մեղսակիցին, որպէս թէ բնաւ զիրար խեղդել փորձած չըլլային տասը վայրկեան առաջ։ Յետոյ Յովհաննէսի դառնալով, շատ բնական հոգածութեամբ մը.

—Պարոն Յովհաննէս, հաճեցէք քիչ մը ևս քնանալ, ըսաւ, վաղը կը ստանաք ձեր պահանջած գումարը, հիմա հանգիստ պէտք ունիք։

—Հասկցայ, դուք ալ ոստիկանութեան պէտք ունիք, յարեց Յովհաննէս որ չէր համարձակեր ո՛չ չարագործներուն վրայ յարձակիլ, ո՛չ ալ աղմուկ յարուցանել, վախնալով որ պաշտօնական գործողութիւններու առեն, իր անունն ալ քսակահատներուն անուան կը խառնուէր ու մինչև Սբր Մէմբրնի ականջը կը հասնէր։ Այս նկատողութեամբ չէր գործադրեր սպառնալիքը և կսպասէր որ վախի ազդեցութեան տակ դրամը յանձնեն իրեն։

Թշուառականները սակայն, չէին ուզեր դիւրաբաժնուիլ դրամէն և ժամանակ վատնելով կը խորհէին իրենց օգիքն ազատել։ Յովհաննէսի համբերութիւնն սպառեցաւ, հարուած մը տուաւ պատուհանին ու երբ ձայնը բարձրացնելու կը պատրաստուէր, կինը աղաչական հեծիւնով մը.

—Ահաւասիկ դրամիդ, առէ՛ք դրամիդ, կատակ ըրինք, իրաւ հասկըցաք, ըսաւ չփոթելով ու իրարանցումով դրպանի ծրարը երիտասարդին առջեւ նետեց։

Յովհաննէս ձեռքէն չի ձգելով ասրբեցնելու։

—Կեցէ՛ք, սաստեց երկու մեղսակիցներուն որոնք սանդուխին ծայրէն ոտնաձայներ լսելով փախչելու կը պատրաստուէին, առաւ ծրարն ու երբ համրել կը փորձէր, ամբողջութիւնն ստուգելու համար.

—Պակաս չի կայ, առանկ բաներ ժ'ընէք, աղաչեց կինը։

(Շարունակելի)